

SLOVENSKI NAROD

Izha, vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petič vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Neuspela madžarska spekulacija:

Čsl.-madžarski spor v mednarodni luči

Različno gledanje Nemčije in Italije na madžarske zahteve in poljske načrte — Spor se ne bo reševal po istih načelih, kakor nemške zahteve, marveč s širšega evropskega vidika, ki onemogoča izpolnitev madžarskih računov

Zeneva, 19. okt. br. V tukajšnjih mednarodnih krogih z veliko pozornostjo spremljajo razvoj češkoslovaško - madžarskega spora. Pri tem naglašajo, da igra ta spor veliko vlogo v splošni mednarodni politiki in da zaradi tega zasluži pozornost vseh mednarodnih krogov. Če tudi gre v tem primeru za odcepitve enega dela češkoslovaškega ozemlja, je vendar treba to stvar presojati z docela drugačnega vidika, kakor pa odcepitvev sudetsko-nemških pokrajin. Politični položaj v Srednji Evropi se je zadnjih 14 dni tako izpremenil, da madžarske zahteve, čeprav slone na istih osnovnih načelih, na katerih so bile postavljene nemške in poljske zahteve, nimajo izgleda za izpolnitev. Nemčija, ki je z odcepitvijo sudetsko-nemških pokrajin od ČSR dosegla svojo največjo zmago brez orožja, svetuje sedaj Madžarom čim večjo zmernost. V svrhu pravičnega razumevanja vsega problema je treba presoditi etnografsko, politično in evropsko stran češkoslovaško-madžarskega spora.

Etnografska osnova

Edina plat tega problema, ki je oficijelno v razpravi, je njegova etnografska osnova. Madžarska zahteva oficijelno vrnitev onega ozemlja v Slovaški in Podkarpatski Rusiji, na katerem je naseljena madžarska manjšina. Gre za manjšino, ki je po oficijelnem štetju leta 1930 štela 692.000 duš. Ta manjšina je naseljena na treh področjih, od katerih pripadata dva Slovaški, eden pa Podkarpatski Rusiji in se razteza v ozkem pasu od Bratislave do rumunske meje. To ozemlje je bilo priključeno Češkoslovaški z mirovnimi pogodbami deloma iz geografskih in prometno tehničnih razlogov, deloma pa zaradi velikega števila slovaškega prebivalstva, ki je bilo šele zadnja desetletja pred svetovno vojno naseljeno pomazárjeno.

Pri pogajanjih v Komarnu je slovaška vlada pokazala dobro voljo za sporazum s tem, da je pristala na simbolično zasedbo dveh mest pod madžarskih četah. Po neuspehu komarnske konference sta bivši madžarski ministri predsednik Daranyi in državni podtajnik prof. Czakó odstopala k Hitlerju, odnosno Mussoliniju, da ju pridobita za madžarsko stališče. V dodatku monakovskega sporazuma je določeno, da se bodo zopet sestali zastopniki štirih velesil, če bi direktna pogajanja v treh mesecih ne rodila uspeha. Za enkrat je gotovo le toliko, da sta Hitler in Mussolini izrazila željo, naj bi se pogajanja nadaljevala in uspešno zaključila.

Nasprotja, ki obstojajo med ČSR in Madžarsko, so več ali manj taktičnega značaja. Madžarska se pri svojih zahtevah, enako kakor so to storili tudi Nemci, sklicuje na ljudsko štetje iz leta 1910, dočim ČSR ugovarja, da je bilo to štetje v dobi, ko je bila madžarska manjšina na viski in da torej podatki tega štetja ne odgovarjajo dejanskemu položaju. V svojih predlogih je ČSR pristala na koncesije, v kolikor so združljive z življenjskimi interesi republike ter se postavila na stališče, da ne sme slovaška manjšina na Madžarskem biti večja kakor bi bila madžarska manjšina na Slovaškem.

Po uradnem poročilu so zahtevali Madžari odcepitve 1.125.8 kvadratnih kilometrov ozemlja z 1.122.000 prebivalci na Slovaškem in 1982 kvadratnih kilometrov ozemlja z 218.000 prebivalci v Podkarpatski Rusiji, kar bi pomenilo, da bi nad 630.000 Slovakov prišlo pod Madžarsko. Češkoslovaška delegacija je ponudila odstop 5780 kvadratnih kilometrov s 397.000 prebivalci. Vprašanje, ali naj bi se to

ozemlje odstopilo brez nadaljnega ali pa naj bi se izvedel plebiscit, še ni rešeno. Takšna je trenutna etnografska plat tega konflikta.

Politična stran

Vpoštevatj pa je treba tudi politično stran tega problema, ki se oficijelno sicer ne poudarja. Madžari upajo, da bodo na etnografski osnovi zopet prišli v posest Podkarpatske Rusije ali vsaj velikega dela te pokrajine. Gre za najvzhodnejši del češkoslovaške republike, ki loči Madžarsko od Poljske in ki tvori zvezo med ČSR in Romunijo. Po štetju leta 1930 je na tem ozemlju 725.000 prebivalcev, od tega 446.916 Rusinov in Ukrajincev, 109.472 Madžarov, 91.255 Zidov, 33.961 Slovakov, 13.249 Nemcev, 12.641 Rumunov in 1357 ciganov. To ozemlje, ki meri 12.686 kvadratnih kilometrov, je bilo z mirovnimi pogodbami priključeno Češkoslovaški sklopeu takratnega osrednjega narodnega sveta Ukrajincev, na drugi strani pa zaradi pretežno slovaškega značaja prebivalstva in iz strategičnih razlogov, da se na ta način ustvarila zveza med Romunijo in Češkoslovaško. Oficijelno madžarska delegacija pri pogajanjih v Komarnu ni postavila zahteve po odcepitvi tega ozemlja, marveč je reklamirala samo priključitev madžarskih manjšin v ČSR. Madžarska javnost in madžarski tisk sta sicer neprestano podčrtavala zahtevo po odcepitvi Podkarpatske Rusije in tudi Mussolini je v svojem govoru v Benetkah naglasil potrebo po skupni meji Poljske in Madžarske, kar je tudi osvojila poljska vlada. Madžarska računa s tem, da bo te svoje zahteve, ki ne spadajo v okvir etnografske osnove, marveč imajo izrazito političen in strategičen značaj, uresničila s svojimi etnografskimi zahtevami. Takšna je politična stran tega problema.

Evropski pomen

Evropski pomen tega vprašanja pa prikazuje ves problem v docela drugačni luči. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji se opaža, da med Italijo in Nemčijo sicer ni nikakih očitnih nasprotij, vendar pa Rim in Berlin različno gledata na Srednjo Evropo in tudi na različni način podpirata madžarske zahteve. Nemčija podpira samo upravljene etnografske zahteve Madžarske, dočim je Mussolini označil priključitev Podkarpatske Rusije k Madžarski za upravljeno zahtevo. Lahko se reče, da je nastal v Rimu v zadnjih dveh mesecih v presoji srednje-evropskega položaja precejšen preokret. Italija je od vsega začetka zagovarjala razdelitev češkoslovaške republike. Sedaj, ko je ta razdelitev v korist Nemčije postala dejstvo, želi Rim, da bi se tudi drugi dve sosedni ČSR, Poljska in Madžarska s tem okoristili in dobili svoj delež, ki gre daleč preko etnografskih načel, s katerimi so se opravičevale nemške zahteve. Ta razlika prihaja od izraza v stališču Nemčije in Italije do madžarskih zahtev. Če bi prišla Podkarpatska Rusija zopet pod Madžarsko, potem bi se okrog Nemčije ustvaril povezan pas držav od Baltskega morja preko Poljske, Madžarske in Jugoslavije vse do Italije. Ta pas bi lahko imel tri možne naloge in vplive. Prvič bi se na ta način Rusija docela odrezala od Evrope, drugič bi lahko skupno z Rusijo ovrnil nemško ekspanzijo proti vzhodu in jugovzhodu, tretjič pa bi lahko preprečil, da bi se avtonomna Podkarpatska Rusija razvila v jedro ukrajinske države, ki bi vsekakor imela velik vpliv na številno ukrajinsko manjšino na Poljskem. Italijanska diplomacija ne nasprotuje nobeni teh možnosti, ker bi taka ureditev Srednje Evrope lahko ovrnila tudi Nemčijo, če bi ta smatrala za potrebno dati prevelik poudarek svojemu vplivu na vzhodno in južnovzhodno Evropo. Dočim bi torej ta pas držav Italiji samo koristil, bi lahko bil Nemčiji sedaj, ko je padla češkoslovaška trdnjava, zelo nevaren.

Spričo takega položaja je razumljivo, da hodijo velesile okrog tega problema kakor mačka okrog vrele kaše. Zato je malo verjetno, da bi Madžarska s svojimi zahtevami prodrla.

Zadrega Madžarov vedno večja Vlada bi rada prevzela odgovornost za svoj neuspeh na velesile

RUDIMPEŠTA, 19. okt. e. Po dosedanjem stanju razgovorov med Budimpešto in Prago je pričakovati, da bo češkoslovaška vlada stavila madžarski vladni nove predloge za rešitev vseh obstoječih vprašanj. Predlog bo vseboval odgovor na nove zmernejše madžarske zahteve, ki so bile te dni sporočene Pragi. Po sprejetju češkoslovaških predlogov se bo madžarska vlada odločila, ali pristane na obnovo pogajanj. Madžarska stoji na stališču, da je ponovna konferenca madžarske in češko-

slovaške delegacije mogoča samo tedaj, če je podano jamstvo za uspeh. V pričakovanju češkoslovaškega odgovora z madžarske strani razvijajo nenavadno živahnost diplomatsko akcijo, ki gre v prvi vrsti za tem, da velesile prepričajo o upravičenosti madžarskih zahtev in da jih pridobijo, da bi podpirali Madžarsko. Vsi madžarski napor so koncentrirani na to, vendar v političnih krogih ne goje posebnega upanja na uspeh in smatrajo, da bi bilo za vlado, zlasti glede na notranje razme-

re ugodnejše, če se likvidacija tega spora prepusti velesilam, ker bi bila vlada na ta način odvezana odgovornosti za popušcanje, ki je že nedvomno in neizogibno.

Kaj dela Beck v Bukarešti?

Berlin, 19. okt. br. V tukajšnjih političnih krogih je izrazil silno presenečenje nemadni odhod poljskega zunanjega ministra

Becka v Bukarešto, kamor je odpotoval sinoči. Dasiravno cilj tega potovanja ni znan, prevladuje v berlinskih krogih vtis, da se Poljska zelo zanima za bodoči razvoj Podunavja in razmer južno od Karpatov. Razgovori Becka v Bukarešti se bodo nedvomno nanašali tudi češkoslovaško-madžarski spor in poljsko-italijanske načrte glede ureditve Srednje Evrope.

Slovaška intervencija v Berlinu

Ministra dr. Tiso in Turčanski zopet odpotovala v Berlin na posvet s Hitlerjem

PRAGA, 19. oktobra. AA. (Reuter). Po vseh okoliščinah izgleda, da se bodo v najkrajšem času spet začela češkoslovaško-madžarska pogajanja. Kolikor se je moglo izvedeti, slovaška vlada ni pripravljena, da za osnovo novih razgovorov sprejme ono o čemer se je zunanji minister Chvalkovsky razgovarjal o priliki svojega obiska pri Hitlerju in ostalih nemških državnikih. Poročilo Chvalkovskega o teh razgovorih v Nemčiji je bilo večeraj izročeno slovaškim delegatom in so o njem večeraj popoldne razpravljali na se-

ji slovaške vlade, kjer je bilo sklenjeno, da odpotujeta predsednik vlade dr. Tiso in minister industrije Turčanski danes v München, da bi se o vseh podrobnostih še enkrat posvetovali s Hitlerjem in zastopniki nemške vlade. Prav tako je bilo sklenjeno, da eden izmed članov voditeljev slovaške vladne stranke odpotuje jutri v Varšavo. Slovaška vlada sicer želi, da se kolikor mogoče izboljšajo odnošaji z Nemčijo, vendar hoče za vsako ceno ohraniti Slovaški Košice, o katerih se je govorilo, da pridejo pod madžarsko oblast.

Madžari zopet vežbajo teroriste

Uradne ugotovitve slovaške vlade — Aktivni madžarski oficirji vežbajo teroriste v posebnih taboriščih in jih pošiljajo preko meje

BRATISLAVA, 19. okt. p. Notranji minister je pozval vse prebivalce iz južnih krajev Slovaške, ki so pobegnili pred madžarskimi teroristi, naj se vrnejo domov, ker je povsod vzpostavljena red in mir. Zaradi neodgovornih elementov, ki so prešli iz Madžarske v Slovaško ter skušali izživati incidente in povzročati nasilja, je slovaška vlada proglasila v južnih slovaških krajih v Bratislavo vred obsedno stanje.

Slovaške oblasti so dale listom na razpolago obširno gradivo z dokazi o nasiljih, prekrščenju meje in terorističnih podjetij oboroženih madžarskih tolp. To poročilo pravi, da početje madžarskih terorističnih tolp na ozemlju Slovaške in Podkarpatske Rusije ni slučajno. Organizirani so ga pripadniki Onih skupin, ki se vežbajo v posebnih terorističnih oddelkih v Kľavardu, Tarpji, Gekcu in madžarskem Komarnu. Poveljstvo nad terorističnim taborom v Kľavardu ima podpolkovnik Milmoš Ejaš, ki je vodil tudi napad na železniško postajo Oršova-Mužljevo.

Te teroristi so vežbali aktivni in rezervni oficirji ter imajo tudi svoje uniforme. Bataljon podpolkovnika Avreša Hajoša je zlasti dobro opremljen s strojnimi, strojnimi puškami in ročnimi granatami. Drugi bataljon je pod poveljstvom Ferencza Julija Molnarja in se je vežbal zlasti v metanju ročnih granat ter je dobro preskrbljen s strelivom. Orožje in razstreliva dobivajo iz madžarskih državnih zalog. Pripadniki teh terorističnih taborišč so madžarski državljani raznih slojev. Po naredbi, ki jo je 6. t. m. izdal podpolkovnik Ejaš, je naloga terorističnih oddelkov, da vzhemirajo obširne kraje z napadi na češkoslovaško ozemlje in z izživanjem ne-redov.

Končno zagotavlja poročilo slovaške vlade, da so češkoslovaške oblasti energično obračunale s teroristi, ki jih je v boju mnogo padlo in jih je bilo mnogo tudi ujetih.

Generalni napad na Jeruzalem

Energična akcija Anglije za obnovo reda in miru v Palestini

Jeruzalem, 19. oktobra. Angliška vlada se je odločila z energičnimi ukrepi napraviti konec arabskemu terorizmu v Palestini. Včeraj je izšel odlok, s katerim je vsa oblast v Palestini izročena vrhovnemu poveljniku vojaških čet, kateremu so podrejene tudi vse policijske in upravne oblasti. Ze to je dalo naslutiti, da bodo sledile radikalne akcije.

Te se je sedaj tudi uresničilo. Davi je izdal vrhovni poveljnik nalog za generalni napad na staro mesto, koder so se zbarikadirali arabski teroristi. Dva polka sta obkolila staro mesto in polagoma pridirala v notranjost. Za vsako posamezno stavbo se vodijo krvave borbe. Angliči

postopajo zelo previdno in se sproti utrjujejo v zavzetih zgradbah. Pri napadu sodeluje tudi letalstvo, ki bombardira glavne postojanke teroristov. Velik del starega mesta je že popolnoma porušen.

Tudi v pokrajinskih mestih je začelo vojaštvo energično razganjati taborišča arabskih teroristov. V vseh večjih mestih so postavljeni posebni vojaški guvernerji, ki imajo nalogo v svojem delokrogu vzpostaviti red in mir. Skupno nastopata sedaj dve popolni diviziji angleškega vojaštva ter večji letalski oddelki, tako da upajo, da bo v enem tednu zavladal v deželi red in mir.

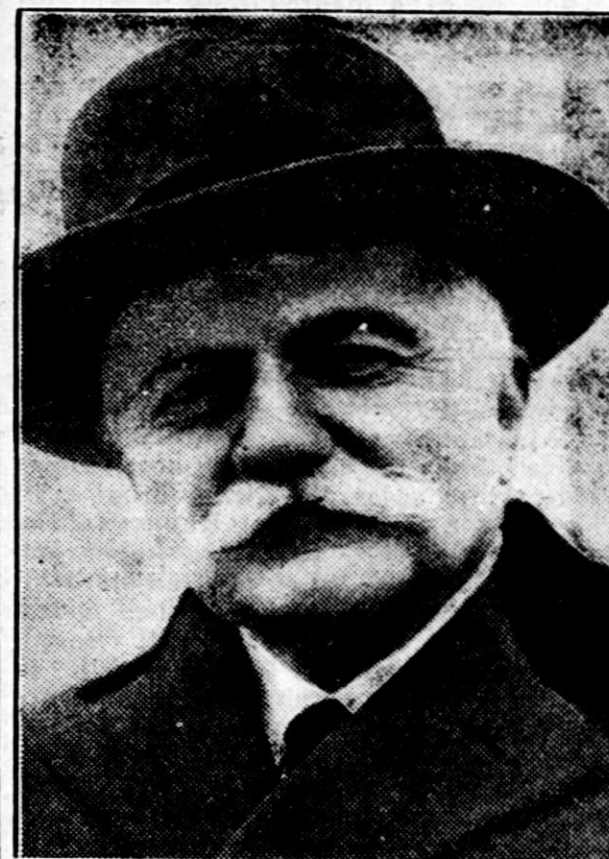
Daladier se pripravlja na volitve

Po občinski prenosni vlade bo poslanska zbornica razpuščena in razpisane volitve

Pariz, 19. okt. p. V političnih krogih se trdovratno širijo vesti, da bo prišlo do velikih izprememb v francoski notranji politiki. Dolej še ne ve nihče ničesar točnega, vse pa kaže, da proučuje Daladier sam možnost izhoda iz sedanjega položaja, ki je v vsakim dnevom bolj nevarnejši. Govore, da gre za prenosno vlado. Na mesto vojnega ministra bi imel priti general, Daladier pa bi poleg ministrskega predsedstva prevzel finančno ministrstvo in vodstvo splošne finančne politike. Od tega ministrstva bi se ločilo zakladno ministrstvo, ki bi se poverilo kakemu strokovnjaku. Govore tudi o možnosti ustanovitve posebnega ministrstva za oboroževanje, ki bi se prav tako poverilo kakemu strokovnjaku. Kombinacije o imenovanju izvenparlamentarnih osebnosti za člane vlade zbujajo mnogo nezadovoljstva v parlamentarnih krogih. Daladierja

prispisujejo tudi namen razpusta poslanke zbornice in razpisa novih volitev. To žele tudi na desnici in proti temu niso niti socialisti niti komunisti. Vse pa kaže, da mora Daladier v tem pogledu računati z opozicijo v senatu. Trdijo celo, da je proti razpustu parlamenta sam predsednik poslanke zbornice Herriot, častni predsednik radikalno-socialistične stranke. Razen tega razpust poslanke zbornice ne bi bil običajen v francoski parlamentarni praksi, sprožil pa bi tudi vprašanje novega volilnega zakona. Če bi ostal v veljavi stari volilni zakon, bi se namreč v postansko zbornico vrnil isti ljudje in iste skupine v približno istem razmerju moči. Vprašanje volilne reforme je že dolgo na dnevnem redu in nekateri celo mislijo, da bo rešeno z zasnovo uredbo.

Ljuba Davidović

predsednik bivše demokratske stranke in eden izmed voditeljev beogradskega združenja opozicije, ki sodeluje v volilnem bloku opozicijskih skupin

Kemal Ata Turk na smrtni postelji

CARIGRAD, 19. okt. AA. (Reuter). V zdravniškem sporočilu, ki je bilo izdano ob 8. uri, se ugotavlja, da se je zdravstveno stanje predsednika republike Kemala Ata Turka močno poslabšalo.

Kandidatura dr. Preissa

Praga, 19. okt. e. Glede volitev predsednika republike so vse politične stranke pristale na to, da naj bo edini kandidat predsednik Živnostenske banke dr. Jaroslav Preiss. Potreben je še pristank slovaških in podkarpatskih skupin, da bo volitev popolnoma soglasna. V tukajšnjih političnih krogih pričakujejo, da bo takoj po doseženem sporazumu med vsemi političnimi skupinami sklicano narodno predstavništvo za volitev predsednika republike.

Spremembe v čsl. ljudski stranki

Praga, 19. okt. e. Včeraj je imela češkoslovaška ljudska stranka svojo konferenco, na kateri je msgr. Stošek skupaj z vsemi funkcionarji podal ostavko z motivacijo, da se izvoli nova uprava z novimi ljudmi, ki jih zahtevajo sedanje razmere. Za predsednika je bil spet izvoljen msgr. Stošek, za podpredsednika inž. Dostalek, za člane uprave Košek, Peharšek in drugi. Razen Stoška so v upravi sami mlajši ljudje.

Muslimanske žene za Arabce

KAIRO, 19. oktobra. AA. Na kongresu muslimanskih žena, ki se zavzemajo za arabsko samostojnost, je bilo sklenjeno, da se odpošljejo brozjavke Hitlerju, Mussoliniju, Chamberlainu, Daladierju ter poglavarjem vseh krščanskih cerkva, kakor tudi muslimanskim vladarjem s pozivom, da posredujejo v palestinskem sporu. Prav tako je bilo sklenjeno, da se odpošlje posebna nota angleški vladi z zahtevo o razorožitvi Zidov ter nota predsedniku Združenih držav Severne Amerike Rooseveltu s obsodbo ameriškega stališča, ki je nasprotno arabskim zahtevam.

Nov cerkveni statut v Rusiji

MOŠKVA, 19. okt. br. Včeraj je bil objavljen novi statut za cerkvene občine v Sovjetski Rusiji. Po tem statutu smejo biti člani verskih občin samo oni, ki so stari najmanj 18 let. Otkrožnik in mladoljetnikom je prepovedan obisk cerkvenih prireditev. Za kršitev te prepovedi so odgovorni stari, katerim groze hude kazni. Vse cerkvene premoženje je proglašeno za last države, cerkvene občine pa morajo za uporabo cerkev in drugih prostorov plačevati državi najemnine.

Borzna poročila.

OSIEN, 19. oktobra. Beograd 10. — Paris 11.245, London 20.975, New York 440. — Bruselj 74.50, Milan 23.20, Amsterdam 230.75, Berlin 176.40, Praga 15.15, Varšava 82.35, Bukarešta 3.25.

Samo za klet in temelje nad milijon din

Ce pojde vse po sreči, bo palača Bat'e do junija pod streho

Ljubljana, 19. oktobra. Zakaj stavbna dela pri Bati ne napreduje hitreje? Na to vprašanje pač lahko zelo hitro odgovorijo ljudje, ki gledajo na stavbišče same lize na Aleksandrovi cesti in ki ne vidijo nobene razlike med stavbnimi deli. Pri nas prevladuje med ljudmi napačno mnenje, da se naša stavbna podjetja ne morejo meriti z inozemskimi organizacijami dela, delavstvom in napravami ter da zato gre pri nas vsako delo zelo počasi od rok. V resnici pa naša podjetja niso nič slabša od inozemskih, zlasti ne večja, ki so tudi že dobro opremljena z modernimi stroji. V splošnem je znano, da je treba naše delavstvo uvrstiti med najboljše. Zdjaj pa moramo odgovoriti, zakaj stavbna dela ne napredujejo hitreje pri Bati.

Stavbišče, ki meri nad 1000 kv. m, obkrožajo od treh strani stare hiše. Temelji teh hiš ne segajo globoko izpod cestnega tlaku, zato so jih pri kopanju temeljev za novo hišo povsem odkopali in so jih morali poglobiti, podbetonirati, da se sosednja poslopja niso začela podirati na stavbišče. Kopanje temeljev za novo hišo je bilo že zaradi tega oteženo. Delati so morali zelo previdno, kajti najmanjša nepravilnost bi lahko postala usodna. To velja zlasti za kopanje temeljev ob hiši Rojine in ob ostanku Batove hiše. Na vogalu sedanje Aleksandrove ceste in Šelenburgove ulice je bil v prejšnjem stoletju hotel »Stadt Wien«, ki je segal ob Aleksandrovi cesti še v prostor, kjer je zdaj Rojinova hiša. Med obema posloppjema je bil skupen zid, kar se je pokazalo, ko so podirali staro hišo. Tega zidu zaradi tega niso smeli podreti v vsej širini, ker bi sicer prodrl v sosedno trgovino. Ko so pa kopali temelje za novo hišo, tik ob starih sosednih, so morali predpreti stare hiše z lesenimi oporami, tako da so stara poslopja slonela na lesenih oporah, ko se niso mogla več oprati dovolj na svoje temelje in staro Batovo hišo. Zdjaj se sloni na lesenih oporah vogal Rojinove hiše ob Aleksandrovi cesti in del stare Batove hiše.

Toda kopanje temeljev ob sosednih hišah je le del težkega, ki so jih morali premagati, preden so novi hiši lahko zbetonirali solidne temelje. Pomisliti moramo predvsem, da je ves prostor med stari hišami in Aleksandrovo cesto zaidan ter da ni ostalo za deponiranje materiala niti kvadratni meter prostega prostora. Temelji nove hiše segajo 7,60 m pod cestni hodnik. To se pravi, da so morali izkopati vso zemljo tako globoko na površini nad 1000 kv. m, niso pa imeli prostora za deponiranje tega izkopa. Zato so morali material premetavati, odnosno prevažati po samem stavbišču. Ko so na prvem delu stavbišča izkopali in zbetonirali temelje, so morali premetati ves izkop z drugega dela, da so tam

lahko začeli kopati temelje. Izkopanege materiala niso smeli mnogo zvoziti s stavbišča, ker ga potrebujejo za nasip do kletnih tal. Temelji namreč segajo globlje od kletnih tal. Izkopati so morali 7500 kub. m zemlje. Za nasip pod kletnimi tlemi je pa potrebujejo 3500 kub. m. To zemljo bodo morali zopet prevoziti po vsej površini za nasip.

K vsemu temu moramo še pripomniti, da je teren precej slab, sipek ter da ne prenese velike obtežitve. Zato so morali tem bolj razširiti temelje. Betonirali so jih tako: najprej so zbetonirali temeljene plošče, močno armirane, ki merijo nekatere tudi po 4 X 4 m. Na teh ploščah slone stebri, ki se zojujejo proti vrhu v obliki piramide, nakar šele se začne navadni betonski nosilni stebri. Na njih bo slonela kletna stropna plošča. Temeljne plošče so med seboj povezane z močnimi nosilci, armirani s pletenim železom sistema »Isteg« (jeseniški izdelek).

Delo je oteženo tudi v veliki meri zaradi tega, ker nimajo primernege prostora za deponiranje gradiva. Gramoz za betoniranje so spravili v kinematografsko dvorano, ki je bila zgrajena lani ob dvorišču Zbornice za TOI. Zdjaj imajo v nji okrog 3000 kub. m gramoz, izkopa so deloma prevažali po stavbišču s tako zvanim transportnim trakom ali transporterjem. Ta naprava je prevozila v 10 urah 262 kub. m materiala. Brez nje bi se delo še mnogo bolj zavleklo. Transporterja se bodo posluževali tudi pri razvažanju ter dviganju betona pri betoniranju višjih etaž do 30 m višine.

Posebna zanimivost sta dve pasaži, dohod in izhod za kino. Dohod bo z Aleksandrove ceste, izhod pa na ulico nasproti pošte. V pasajah ne bo nobenih stopnic. Tla se bodo postopno dvigala, odnose spuščala in sicer tako zložno, da padec skozaj ne bo opazen. Kino je približno 4 m pod višino cestnega tlaka.

Med posebnostmi je treba še omeniti obodno železobetonsko, močno armirano steno, 30 cm debelo, v kleti ob sosednih posloppjih. Ta stena, ki bo služila za stropno ležišče železobetonskih plošč, je hkratu opora slabih zidov starih hiš.

Ce si ogledamo ta stavbna dela blizu trgišča skusamo vsaj nekoliko razumeti, nam postane kmalu razumljivo, zakaj nova stavba ne zraste tako dolgo iz tal. Pomislimo samo, da bo samo betoniranje kleti in temeljev z drugimi deli, ki so s tem v neposredni zvezi, veljalo nad milijon din! Ce bo vreme ugodno, bo stavba dosegla kljub vsem težkočam še letos višino tretjega nadstropja. Zidana bo v ogrodnem sistemu. Računajo, da bo poslopje junija pod streho. Zdjaj bodo kmalu začeli betonirati kletno stropno ploščo.

„Pot štirih na Oplenac“

Ljubljana, 19. oktobra. Kdo vse danes že ne piše knjig! Napisa-ti so jo hoteli tudi štirje mladi bivši dijaki, ki so pa hoteli že poprej nekaj zaslužiti. Dušan, Franci, Zvonko in Viktor so dolgo časa razmišljali, kako bi prišli do denarja, slednjic so pa le uganili. Po daljšem premišljevanju in posebnih vajah so drug drugega prepričali, da so bili skupno na Oplenacu, kamor so seveda potovali peš in so med potjo marsikaj vdeli — in doživeli. Če človek kaj doživi, mora to spraviti na papir in izdati knjigo. Ker so pa hoteli v prvi vrsti imeti sami nekaj od tega, so pripravili nabiralno polo in napisali na njo: »Čenjenji dobrotniki! Podpisani smo 23. maja potovali peš na Oplenac, kamor smo prispeli 26. junija. Ker bi radi izdali knjigo o našem potovanju, ki bi nosila naslov: Pot štirih na Oplenac, prosimo blagohotne podpore.«

S to nabiralno polo je hodil najprej pogumni Dušan po trgovinah in prošil za podporo, ki jo je tudi dobil. Dobri ljudje so mu dajali kar po 20 in po 50 din. Vse je šlo glodko, dokler se ni Dušan z Zvonkom in Francetom pojavil tudi v neki trgovini v Prešernovi ulici, kjer so mu izprašali vest. Fant je lagal, da pobira denar s privoljenjem ravnateljstva ene izmed gimnazij v Ljubljani, kar pa ni bilo res. Iz trg. seve so brž poklicali stražnika, ki je vse tri mladeniče aretirjal in jih odvedel na policijsko upravo. Tam so po kratkem okle-vanju priznali selparijo, za katero bodo morali po aretaciji četrtega krivca delavca Viktorja odgovarjati.

Živilski trg

Ljubljana, 19. oktobra. Tudi to je sreča, da je trg letos dobro založen zaradi lepega vremena. Lani ob tem času ni bilo na njem toliko zelenjave in niti enkrat ni bilo naprodaj na debelo toliko zelja in krompirja kakor zadnje čase na Sv. Petra nasipu. Čeprav meščani niso zadovoljni s cenami, vendar je treba priznati, da so cene letos ugodnejše.

Na zelenjadnem in perutninskem trgu je bilo danes sicer nekoliko manj blaga kakor navadno ob sobotah, vendar je bilo dovolj izbire v primeri s kupčijami. Perutninski trg je poglavje zase. Cene na njem so vedno in primeri s cenami drugih živil precej visoke, kar velja zlasti zjaj, jesen, ko je naprodaj manj jaje in perutnine. Perutnina in jaja se ne bosta na našem trgu primerno pocenila, dokler ne bomo na trg pritegnili tudi prodajalcev iz južnih krajev, da bo otestrjela konkurenca med prodajalci. V ta namen bi pa bilo seveda treba predvsem znižati mestno trošarino in železniško prevoznico.

Na zelenjadnem trgu je še vedno dovolj letne salate, špinata, cvetače in sploh pridelkov, ki bi jih sicer ne bilo že od nekoliko tujem mrazu ali bi pa bili znatno dražji. Tako je zjaj n. pr. glavnata, mehka salata najlepša po 1-1,5 din. Naprodaj se seveda izredno mnogo enčinja, ki je jeseni kon-

zumiramo na vagono. Cvetača domačega pridelka je tako lepa, da bi ji dalmatinska ne mogla konkurirati. Toda ustaljenih cen ni, ker jo prodajajo po komadih, in sicer od dinarja navzgor do 10 din.

Na stalnem sadnem trgu še vedno prevladuje grozdje, ki gre tudi najbolj v denar razen kostonja. Cene se še niso bistveno spremenile. Kmečki sadni trg zalagajo kmetje letos zelo dobro z jabolki. Zdjaj je naprodaj vsak dan tudi precej lepših zimskih jabolk, ki so pa precej draga, in sicer po 4 do 5 din kg, po večini kanadke in voščenke. Mošanjek je malo.

Zelja in krompirja je bilo danes zopet toliko kakor v soboto, in sicer nad 30 vozov krompirja in nad 20 vozov zelja. Krompir so prodajali povprečno po 70 par kg. Zdjaj imajo meščani najlepšo priliko, da se založe z njim. Krompirja ni naprodaj na debelo na trgu, čim pritisne mraz in ob slabem vremenu. Lepo vreme pa ne bo trajalo posebno dolgo. Pozneje, ko začne krompir kupovati veletrgovci, cene tudi poskoči. Vendar letos ni posebna nevarnost znatne podražitve.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri

Sreda, 19. oktobra: Potopljen svet. Red B Cetretk, 20. oktobra: Car Fjodor. Red A Petek, 21. oktobra: zaprto (generalka). Sobota, 22. oktobra: Trideset sekund ljubezni. Premiera. Premierski abonma. Nedelja, 23. oktobra: ob 16. uri: Veriga. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri: Žene na Niskavuoriiju. Izven.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Sreda, 19. oktobra: Boris Godunov. Red Sreda Cetretk, 20. oktobra: Gejša. Red Cetretk Petek, 21. oktobra: zaprto. Sobota, 22. oktobra: Na snijem Jadranu. Red B Nedelja, 23. oktobra: ob 20. uri: Grofica Marica. Izven. Znižane cene.

Ker je g. Cristy Solari obel in poslal zdravniško spričevalo, se poje jutri v četrtek za red Cetretk opereta Gejša. V glavni ženski vlogi nastopi ga. Ribičeva. Ostala zasedba kakor občajno. Dirigira kapelnik štrifot, režija je Golovinova.

Premijera Smetanove opere »Poljub« bo prihodnji četrtek 27. t. m. Zasedba vlog bo naslednja: očeta poje g. Lupša, Vendulko gđca Hejbalova, Lukaša g. Banovec, Tomaša g. Janko, Martinko g. Španova, Matjaša g. Zupan, Barčo ga. Ribičeva in stra-

šnja g. Sanci. Opero bo režiral g. Zupan, dirigiral g. Šebre. »Poljub« je poleg »Pro-dane nezveste« in »Daliborja« najbolj znana in priljubljena Smetanova opera.

Tatvine v mestu

Ljubljana, 19. oktobra. V sobo Marije Mematovič na Cesti 29, oktobra se je podnevi vtihotopil zlikovec, ki so mu morale biti razmere v hiši dobro znane. V sobi je vlomilec pretaknil vse omare, ni pa odnesel drugega kakor zlat damski prstan z 10 vdelanimi biseri, vreden 1000 din. Enak neprijeten obisk je imela v stanovanju v Šelenburgovi ulici Marija Peterca, Tudi v njenem stanovanju je tat vse prebrskal, odnesel je pa samo zlato enokrovno damsko uro in damsko srebrno uro v skupni vrednosti 1200 din. Iz stanovanja Rozalije Potočnik na Gosposvetški cesti 14 je ukradel najbrž neki mladenič, ki je po hiši bečalil, kromirani hranilnik, v katerem je bilo za 400 din kovance. Iz sobe Anice Kušar na Tržaški cesti 91 je ukradel nekdo zlato zapestno damsko uro na črnem traku, vredno 400 din. To pa tatu ni zadostovalo in je brskal nanrej, dokler ni našel še 1250 din v bankovcih in kovancih, ki jih je tudi pobasal v žep.

V stanovanje Franca Martinca na Prulah 8 je prišel oni dan ponoči tat, ki je odnesel zelene športne hlače, 4 pare skoraj novih moških čevljev, 3 pare že ponošenih čevljev, več parov nogavic, veliko perila in nekaj orodja, v skupni vrednosti 1100 din. Josip Selak je prednočnim prenočil v znan Čišnovarjevi gostilni v Kolodvorski ulici, kjer je odložil kovčeg. V njem je imel lepo sivo obleko, športne hlače, 9 različnih srajc, več spodnjih hlač, nekaj samovznic, par črnih čevljev, par sandal, nekaj nogavic in brisač, nikljasto žepno uro in razne dokumente. Kovčeg mu je pa nekdo ukradel.

Radoslavi Suštarjevi na Dolenjski cesti 12 je nekdo odnesel 400 din vreden foto-aparat znamke Agfa. Na trgu je bila te dni izvršena velika tatvina na škodo Valentina Koha. Zmanjkala mu je velika usnjata torba na zadržaj, v kateri je imel 16.200 din v bankovcih, zraven pa je bila tudi vložna knjižnica Zadrzne gospodarske banke z vlogo 37.000 din.

Iz stanovanja Ivanke Stahel v Dobrih ulici 30 je tat odnesel veliko zlato brošo, par zlatih uhanov, ovratno veržico in 100 din. Tat je mimogrede smuknil tudi v sobo Zdravke Soklič, ki je tik sosed Stahelove in še tam ukradel 100 din vredno zlato brošo. V neki kavarni je zmanjkala oni dan stavbniku Ivanu B. listnica s 1000 din. V Stanovanju Ivana Hrovata in Ivana Petka na Celovški cesti 43 se je splozil ponoči znan zlikovec, ki je pa pravočasno pobegnil. Odnesel je več obleke in nekaj dokumentov na ime Hrovata, v skupni vrednosti 2000 din. Izpred Majarončkove gostilne na Zaloški cesti pa je nekdo odnesel iz avtomobila Albina Zaletlja 100 din vredno sivo karirasto odejo.

S filmskega platna

Kino Matica: Nevarno poznanstvo. Paramountov film iz Hollywooda o gangsterju Recku (Akim Tamirov), ki živi dvojni življenje kot ugleden finančni mogotec, ki se mu klanjajo vsi, in kot zločinec, ki z mirno vestjo pošilja na oni svet vse, ki ga kakorkoli ovirajo pri opravljanju zločinskih in nezločinskih poslov. Samo policijski inspektor Brandon ve za vse Reckove zločine in čaka na ugodno priložnost, da ga razkrinka. To se zgodi, ko se gangster zaljubi v Margareto Van Kase in jo hoče vzeti za ženo, da bi se z njeno pomočjo dokopal v boljše družbo. Zločinecvi pomagači ugrabijo Margaretinoga zaročenca. Podoba je, da je zarocenec pobegnil z vrednostnimi papirji, ki so mu bili poverjeni. Ko ga policija izsledil, mu ne verjamejo, da je bil ugrabljen, temveč ga zapro. Margareta ga reši s tem, da obljubi Recku postati njegova žena. Reckova ljubosumna prijateljica Kitajka Lan Ying (Ana May Wong) obvesti policijo in ji razkrije Reckov zločin ter se vpricho zločinca zabode. Inspektor Brandon opravi svojo dolžnost.

Film je prirejen po kriminalnem romanu Edgaria Wallacea, je spretno režiran z dobrimi igralci ter je tudi zanimiv po svoji zamisli; zločinec se prej ali slej ujame, na svoji poti se spodtakne v trenutku, ko se mu zdi, da je najbolj varen. Navadno je vsemu kriva ženska. Ker ljubi Reck razen moči, denarja in žensk tudi glasbo, je v film vpletena smiselno lepa glasba. Film ima torej vse, kar človek zahteva od dobrega kriminalnega filma, sicer je pa — kriminalni film. Mnogi kinoobiskovalci si ga bodo samo zaradi tega ogledali.

Iz Celja

Prvo predavanje Ljudskega vseučilišča v novi sezoni bo v četrtek 20. t. m. ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Ob 20letnici Jugoslavije bo predaval divizijski general v p. g. Vladimir Belič iz Beograda o Jugoslovenih v svetovni vojni. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

V proslavo 70letnice grafične organizacije bo v nedeljo 30. t. m. ob 16. v mali dvorani Celjskega doma koncert pevске in orkestralne Grafike iz Ljubljane. V isti dvorani bo v nedeljo 6. novembra ob 9. dopoldne slavnostno zborovanje.

Napad in dve nesreči. V neki gostilni na Ločici pri Polzeli so se v noči na ponedeljek okrog ena sprili fantje. V prepiru so trije bratje napadli 34letnega posestnikovega sina Alojza Stohla z Ločice ter ga z noži hudo poškodovali po glavi, hrbtu in rokah. V nedeljo okrog 18. je padel 19letni elektrotehniški vajenec Franc Majcen iz Zagrada pri Celju tako nesrečno, da je priletel na nož in si prerezal desno dlan. V torek okrog 10. se je peljal Matija Kreuh, trgovec s starino iz Soštanja, s kolesom po Krekovi cesti v Celje. Pri Glaziji je dohitel nekega voznika. Ko je hotel voznika prehiteti in je krenil na levo, je privozil iz mesta avtomobil tovarnarja Antona šteteta iz Kranja. Kreuh je zadel s kolesom od strani v avtomobil. Pri karambolu se je Kreuhovo kolo zdrobilo, Kreuh pa je dobil hude poškodbe na desnem stegnu in na levem kolenu. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

Propagandni lahkočletski miting kot prireditve po dolžnosti bo priredila SK Jugoslavija v Celju v nedeljo 23. t. m. s pričetkom ob 9. dopoldne na Glaziji. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in ne-

verificirani atleti klubov, članov JLAS. Prijave s priloženo prijavnico 2 dni na točko in takmovalca je treba poslati na naslov: SK Jugoslavija, Celje, Franc Dobnik, Celje, Breg 32, najkasneje eno uro pred pričetkom mitinga. Nagrade so: pri 5 takmovalcih v posadni disciplini dve priznanici, pri več ko 5 takmovalcih v posadni disciplini pa tri priznanice. Tekmovanje bo po pravilih in pravilnikih JLAS. Na sporedu so naslednje discipline: tek na 100 m za seniore ter juniorje C in B, tek na 200 m za seniore, tek na 1000 m za juniorje C in B, skok v višino za seniore za seniore C, tek na 400 m za seniore, met diska za seniore ter juniorje C in B, skok v daljino z zaletom za seniore ter juniorje C in B, tek na 1500 m za seniore, met kladiva za seniore in juniorje C, skok s palico za seniore in juniorje C ter troskok za seniore in juniorje C.

Predavanje o poboji solunške fronte leta 1918 bo priredilo Sokolsko društvo Celje-matica v petek 11. novembra ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Predaval bo generalštabin polkovnik g. Dragoljub Mihailovič, poveljnik 39. pp. v Celju. Opozarjamo že danes na to zanimivo predavanje.

Vaja za zateznitve mesta Celja bo v noči od ponedeljka 24. t. m. na torek 25. t. m.

Umrla je v soboto na Glavnem trgu št. 12 v starosti 78 let hišna posostnica ga. Vilma Lazičeva roj. Adolphova, tašča admiralja g. Poliča.

Brezplačen zajtrk za revne šolarje. Mestni svet je kakor lani, tudi za prihodnjo zimo odobril prispevek za brezplačen zajtrk za približno 100 revnih učencev na II. drž. deski narodni šoli v Celju.

Tatvine v prodajalni »Tivar«

Celje, 19. oktobra. Včeraj smo poročali o tatvinah v prodajalni »Tivar« v Celju, ki je last trgovca Karla Vrečiča. Tatvine je izvrševal 18-letni Vrečičev uslužbenec Ivan K., ki je v zadnjih mesecih kradel v trgovini samovznic, nogavice, obleke in plašče. Ukradeno blago je prodajal delno sam, delno pa njegove pomagači, 20-letni mesarski pomočnik Karel R. iz Celja. Policija je aretirala še nekaj drugih oseb, ki so kupovale ukradeni blago. V afero so zapleteni neki celjski obrtnik in hišni posestnik ter dva posestnika iz Levca pri Celju in Stranici pri Konjicah. Ivan K. je na policiji priznal tatvine in izjavil, da znaša vrednost ukradenega blaga okrog 26.000 din. Nekaj ukradenega blaga so našli, ostalo škodo pa bodo morali kriti Ivanovi in Karlovi sokrivci, ki so imoviti. Ivan K. se je bil vdal igralški strasti. Pri kvartanju je skoraj vedno izgubljal. Da bi križ dolgove, je začel krasti v trgovini svojega delodajalca in tako se je začela vrstiti tatvina za tatvino.

Arretirani 18-letni Ivan K. je med drugim izpovedal, da je prodal blago, ki ga je bil ukradel svojemu delodajalcu trgovcu Vrečiču tudi raznim osebam v Stranicih pri Konjicah. Zato sta se odpejala vodja kriminalnega oddelka celjske policije nadzornik g. Zavec in policijski agent g. Rojnik v torek dopoldne z aretiranim Ivanom K. v Stranice, da izvršita tam preiskavo. Pri posestniku Sodinju sta našla zaboj, v katerem je bilo za 3000 din ukradenega blaga, ki ga je bil K. prodal Sodinju. Posestnik je izjavil, da je kupil od Ivana K. še za 5000 din blaga in ga prodal naprej. Sodin je podpisal in izročil g. Zavcu izjavo, da bo poravnal trgovcu Vrečiču teh 5000 din. Tudi neki drugi možki, ki se prav tako piše Sodin, je podpisal izjavo, da bo povrnil 2500 din, ker je kupil od Ivana K. ukradeni blago v tej vrednosti. G. Zavec in Rojnik sta hotela izvršiti preiskavo še pri dveh posestnikih, toda posestnika sta bila medtem že pobegnila. Sedaj ju išče orožništvo. Ivan K. ne kaže nikakih znakov kesanja, marveč se venomer smehlja in vneto pomaga policiji pri razčiščevanju afere. Pri njem so tudi našli ponarejene ključke, s pomočjo katerih je ponoči prihajal v Vrečičovo trgovino in odnašal iz nje ukradeni blago. Preiskava je doslej ugotovila, da je v afero zapletenih 17 oseb v Celju ter v bližnji in daljni okolici. Vrednost blaga, čigar tatvino je Ivan K. doslej priznal, znaša okrog 28.000 din.

Iz škojfe Loke

Pogreb restavraterja g. Antona Jenka. Nenadna smrt splošno znanega restavraterja g. Antona Jenka je našla najširši odmev, pa tudi globoko občalovanje. Šele smrt je pokazala, koliko zvestih prijateljev in spoštovalcev je imel pokojnik. Krsta je bila zasuta z lepimi vencil in rožami, v žalni sprevid v sredo pa se je uvrstilo toliko ljudi, da takega pogreba Reteče že dolgo ne pomnijo. Pred šolskim posloppjem je bila zbrana deca z upraviteljem g. Korenčanom, službo božjo je daroval školovni svetnik g. Meršelj. Čeravno ni bilo nikakih zunanjih slovesnosti, je ostalo malokatero oko suho, ko je sprejela zemlja v varstvo telesne ostanke moža, ki mu razburkani svet ni mogel dati miru. Naj mu bo lahka zemlja!

Dva ptičica brez gnezda: sta solarja Oman Pavel s Šube in Kalan Peter s Hoste. Obema je šola deveta briga. Pa ne samo šola, tudi doma ju prav nič ne mikta in tako se iz dneva v dan klatita po gmajnah in hostah, preživljata se pa kakor pač nanese. Ljudje sočuvstvujejo z otroki. Toda ta dva ne zaslužita usmiljenja. Kdor bi ju izsledil, naj ju karoli oblastem, najbolje kar prvi orožnik postaj.

Stariji projoje železniško diskoteko, naj bi se zopet uvedel na goranjski progij vlak P 938, ki pa naj bi oňhajal iz Ljubljane že ob 13. Razlogi, ki narekujejo to željo staršem, so zelo tehtni in res uvaževanja vredni. Iz škojfe Loke potuje stanje hmi dan v Ljubljano v šole okrog 75 dijakov. Pouk na šolah se konča ob 12.30. Dijaki morajo potem čakati na vlak P 916 do 15. Več dijakov ostaja tako v Ljubljani brez kostla, pa tudi brez primernege nadzorstva. Potikajo se po cestah, zapravljajo dragoceni čas in posedajo brez potrebe. V zsmakem času je še huje, ker morajo zmrzovati. Naj omenimo, da vso prav v vse smeri vlaki ugodneje: proti Zidanemu mostu ob 13.32, proti Rakelcu ob 13.40, proti Vrhniki ob 13.50 in na Dolenjsko ob 14.07. Le Goranjska je izmaka,

Naj bi se ta stvar uročila v korist dijakov in staršev. Kakor čujemo, je pokrenjena akcija tudi s strani občin, da se vrnal red spremeni.

Ločeni po vneti na Trsti 32 izletnikov se prijavilo pri TPD.

Slove sokolskega prosvetarja. Brat Goršek je deloval med nami komaj pčilo leto, pa si je že pridobil srca nas vseh. Zaužjal smo mu mesto prosvetarja, ki ga je vodil prav vestno in z ljubeznijo pravega Sokola. Brat Goršek odhaja. Prevzema ravnateljsko mesto na meščanski šoli na Rakelcu. G. Goršek pa ni bil le kot Sokol, marveč tudi kot šolnik mož na svojem mestu. Mladina ga je očetovsko vzljubila, bil ji je učitelj, vodnik in svetovalec, vse v najlepšem pomenu besede. Ko odhaja od nas, mu iskreno želimo, da bi čim prej dosegel izpolnitev svojih želja, predvsem pa namestitvev v Tržiču, kjer mu živi družica.

Poročil se je v soboto v pravoslavni cerkvi kapetan I. planinskega polka v Škofji Loki g. Dejan Suvajžič z gđc. Ksenijo Rupnikovo, hčerko divizijskega generala Lava Rupnika. Kot pritič sta bila poveljnik I. planinskega polka, polkovnik g. Ivan Markulj in generalštabin polkovnik g. Orlovič iz Ljubljane. Mlademu sokolskemu paru naše iskrene čestitke!

Beleznica

Danes: Sreda, 19. oktobra katoličani: Peter Alkant. Etbih

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Nevarno poznanstvo

Kino Sloga: Taras Buljba

Kino Union: Pomišana parada

Kino Moste: Ana Karenina — Greta Garbo in 3 žurnali

Ljubljanska sadjarska in vrtnarska posadnja: predavanje nadzornika štriklja o »Sadnem drevu na naših vrtovih ob 19. v kmečini dvorani na I. državni realni gimnaziji v Vegovi ulici

Sokolsko društvo Ljubljana IV. občini občni zbor ob 20. v salonu pri Marenčetu na Dolenjski cesti

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

Ozpod sita

Ameriško društvo za podpiranje novih zakonskih zvez med ločenci: je izdalo v New Yorku priročnik ali kazipot v srečno zakonsko življenje, Kazipot obsega pet zlatih pravil verjetne harmonije med zakonci. Pravila se glase:

1. Ne ženi se, dokler nimaš v hranilnici vsaj tretjine izdatkov za prvo leto skupnega življenja.
2. Tvoja najemnina ne sme biti večja od šestine tvojih letnih dohodkov.
3. Tvoja družinska hišica ne sme veljati več, nego znašajo tvoji dohodki v dveh letih.
4. Tvoja žena po poroki ne sme več delati izven gospodinjstva.
5. Tvoje dolgovi, ki jih odplačuješ v obrokih, ne smejo presegati tvojih mesečnih dohodkov.

Društvo pravi, da si teh pravil niso izmislili s filozofijo obremenjenih teoretiki, temveč da so nastala iz odgovorov okrog 1000 srečnih zakonskih parov, na katere se je obrnilo društvo z vprašalno polo.

V Dravo je skočil

Maribor, 18. oktobra. Danes takoj po 12. ko je bil promet na državnem mostu največji, se je odigrala nova družinska tragedija. Upokojeni višji policijski stražnik Leon Kosmač, v Mariboru splošno znan, se je vzpel preko ograje mostu in se pognal v Dravo. Kosmač je bil pred in med vojno policijski stražnik v Trstu. Odlikovala ga je bistra inteligenca, ki ga je usposabljala, da je v svojem poklicu lahko opravljal najtežja dela. Po prevratu je prispel v Maribor, kjer je tudi izkazal odlične sposobnosti. Po upokojitvi leta 1924 je bil v raznih privatnih službah, da si je tako kot upokojenec z majhno pokojnino pomagal skozi življenje. V zadnjem času pa je bil nekam potrt v zvezi z družinskimi razmerami. S 1. novembrom bi se moral v smislu ločitvenega procesa ločiti od žene. Teško življenje, ki ga je čakalo spričo ločitvenih pogojev, mu je delalo hude skrbi.

Danes opoldne pa je nastopila katastrofa, ko se je očividno v Dravo in utonil. Pokojni zapuščala ženo in otroke, ki so pa že preskrbljeni.

Iz Krškega

Težke poškodbe iz maščevanja. Nedavno je bil sejem v Drnovem, kjer se je zbralo precej sejarjev. Posebno živahno je bilo v nekem vinotoku, kjer je bil domaćin kovač Podbršček Adolf. Kmalu je prišlo do prepira in slednjic tudi do prepeta, med katerim je dobil kovač težke telesne poškodbe. Prepeljali so ga v občinsko bolnico, kjer se zdravnik trudi, da bi ga ohranil pri življenju. Vzrok pretepa in poškodb je staro maščevanje, kjer gre za plačevanje odvetniških stroškov.

Poštni urad se premovlil v občinsko hišo. Poštni urad na Vidmu pri Krškem so oni dan premestili iz zasebne hiše v občinsko. Imenovanja je tudi nova poštna moč, ki je že nastopila službo in prevzela pošto po dosedanjim pogodbenem postarju.

Radioprogram

Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega štiva dobitve v tedniku za radio, gledališče in film »NAB VALA«. Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Cetrtek, 20. oktobra

12: Operetni vencil (piščice) - 12.45: Poročila. - 13: Napovedi. - 13.20: Duet bratov Golobov. - 14: Napovedi. - 18: Paster spored radijskega orkestra. - 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarčič). - 19: Napovedi, poročila. - 19.30: Nac. ura: Predav. m. za telesno vzgojo naroda. - 19.50: 10 minut zabave: Dvočlov. zmes in godba vmes. - 20: Koncert tamburškega septeta. - 20.40: Koncert ruske glasbe (radijski orkester). - 22: Napovedi, poročila. - 22.15: Hvaljaki napisi (piščice). - Konec ob 23. uri.

DANES: vsako sredo in soboto: domače pečenice, krvavice, jetrne in prličke-hajdinske klobase!

POSEBNOST: sladka rebula

Iz sončnih brd pri Gorici. Vljudno vabi »Klet Zvezda«

DNEVNE VESTI

Decentralizacija licitacij. Minister za javna dela je izdal v sporazumu s finančnim ministrom odlok, da se lahko vrše licitacije za javna dela iz 4 milijardnega posojila istočasno na večih krajih.

Rektorat univerze kralja Aleksandra v Ljubljani razpisuje mesto univerzitetnega asistenta pri stolici za anatomijo na medicinski fakulteti. Prošnje, opremljene z dokazili po § 3 zakona o uradnikih, je vlagati na rektoratu do 7. januarja 1939.

Sestanek ravnateljev higienskih zavodov. Po odredbi ministra socialne politike in narodnega zdravja se sestanejo v petek 21. t. m. na Sušaku ravnatelji higienskih zavodov in načelniki oddelkov za socialno in zdravstveno skrb banknih uprav.

Zračna zveza med Jugoslavijo in Ameriko. Dve ameriški družbi za zračni promet Panamerican Airways in Ameriška zrakoplovna družba sta sklenili otvoriti redno zračno progo med Ameriko in Evropo.

Službene pravice. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 84 z dne 19. t. m. objavlja uredbu o Geološkem inštitutu kraljevine Jugoslavije.

Novosti. Za plašče, kostume, oblike i. t. d. A. & E. Skaberne Ljubljana

Hidrotehnična javna dela. V ministrstvu javnih del imajo pripravljene načrte hidrotehničnih javnih del za 6 let. Krediti za ta dela so zagotovljeni iz 4 milijardnega posojila, melioracijskega fonda, dohodkov od banovin in drugih dohodkov.

Boljšje in cenejše je »Zvonček« milo, katero dobite le v milarni Zg. Šiška 92 in v zalogi na Vodniškem trgu, pod lematom.

FRANČISKA GAAL Pomladanska parada Kino Union. Predstave ob 16., 19. in 21. uri. (MARIKA) Najboljša opereta sezone

Prošnja poštni upravi. V ponedeljek popoldne je bilo oddano v Mariboru na pošto ekspresno pismo za naše uredništvo. Pismo je prispelo na naslov večerj popoldne ob 15.40. Zada je poštni pečat pošte Zagreb 2. Iz Maribora je torej romalo ekspresno pismo v Zagreb in preko Zagreba je srečno priromalo v Ljubljano, s čimer je s primerno zamudo. Prosimo pošto upravo, da ugotovi, kje je krivida in da v bodoče take krivične anomalije v postnem prometu odpravi. Ovitke ekspresnega pisma je poštni upravi na razpolago v našem uredništvu.

SPECIALIST ZA KIRURGIJO M. U. Dr. Peršič Ivan je otvoril privatno prakso Ordlnira za splošno in otroško kirurgijo od 2. - 4. Ljubljana, Lingarjeva 2 (pri Magistratu)

Planinci! Polovična voznina je odobrena udeležencem letošnjega kongresa Zveze planinskih društev 23. t. m. v Beogradu. Vozna olajšava za potovanje v Beograd bo veljala od 20. do 22. oktobra in za povratek od 23. do 30. oktobra t. l. Vsakdo si kupi na odohodni postaji celo vozovnico ter železniško legitimacijo K-13, katero mora predložiti dne 23. t. m. vodstvu kongresa Zveze planinskih društev v Beogradu. S kupljeno vozovnico in potrjeno železniško izkaznico K-13 ima posetnik kongresa brezplačen povratek na železnico do izhodiščne postaje.

Primorju cvete sadno drevje. V Dalmaciji imajo zadnje dni pravo pomladansko vreme. Tako lepe jeseni še dolgo ne pomnijo. Čez dan je tako vroče, da se ljudje najraje v senci. Mnogi se še kopelje kakor poleti. Ponekod je sadno drevje v cvetju, kakor pomladi. Posledica izredno toplega vremena je tudi ta, da se dobi na trgu zeleni grah in zgodnji krompir, kakor ga sicer prodajajo samo pomladi.

Obisk grobov v Juljski Krajini ob Vseh svetih. Zveza za tujski promet v Sloveniji je prešla z raznih strani želje, da omogoči Slovcem obisk grobov sorodnikov v Juljski krajini. Zato je pripravila 4 potovanja z avtobusom v Gorico, Idrijo in Trst v dneh 29. t. m. do 1. novembra in z vlakom v Trst 1. novembra. Spored je sestavljen tako, da bo zadovoljil vse želje. Spored dobite pri Putniku. Gradnja novih železniških prog. Od leta 1935 je bilo zgrajenih v naši državi 301 km novih železniških prog. Stroški so znašali 633,4 milijona din. Zda se gradi 296 km novih železniških prog, iz 4 milijardnega posojila se bo pa gradilo še 537 km železniških prog, med njimi železnica Crnonej-Vrbovsko. Ta bo dolga 47 km in stroški bodo znašali 140 milijonov din.

uredbo o rudarsko-geološkem odboru, pravilnik o delu in poslovanju v Nacionalnem inštitutu za gorivo in rude, odredbo o prevežbi kemičnega laboratorija oddelka za upravo drž. rudniških podjetij v sestavi oddelka za vrhovni rudarski nadzor kot odsek z nazivom »Nacionalni inštitut za gorivo in rude« in razne objave iz »Službenih novin«.

Zagreb dobi Oficirski dom. Na vogalu Deželiceve ulice in Trga kralja Aleksandra v Zagrebu bo zgrajen Oficirski dom. Stroški bodo znašali najmanj 7 milijonov din. Toliko denarja je že na razpolago.

Naznanilo. Avtobus Ljubljana-Bled bo vozil nepretrgoma vsa zimo. Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo zjutraj megleno, nato deloma oblačno, a stanovito vreme. Večerja je znašala najvišja temperatura v Beogradu 25, na Rabu 24, v Sarajevu in Splitu 23, v Zagrebu in Dubrovniku 21, v Ljubljani 19, v Mariboru 17,2, na Visu 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,3, temperatura je znašala 6,8.

Tatvna obleke in posteljnine v Grižah. Pred dnevi je bilo vloženo v hišo posestnika Ivana Gnusa v Grižah. Tatovi so odnesli več odevi, veliko posteljnine perila, dve ženski torbici, več moške in ženske obleke, nekaj plaščev, precej ženskega in moškega perila, nekaj parov čevljev in rokavic ter 600 din. škoda znaša nad 3500 din. Tatvino so zagrešili najbrž cigani, ki so se dolgo klatili po okolici. Cigani so takoj po tatvini pobegnili in sicer najbrž proti Mariboru.

Pretrseljiva družinska tragedija. V vasi Kablar na Hrvaškem se je odigrala v ponedeljek pretrseljiva rodbinska tragedija. 20-letni Mate Peršin, ki se je še le nedavno poročil, je med prepričim zaklal svojega očeta Toma. Čim se je sin oženil, so se začeli doma prepri. Stari Tomo ni imel rad snahe, ker ni hotela delati. Sinu je večkrat očital, zakaj se je oženil. V ponedeljek sta se s sinom zopet sprla. Med prepriom je sin potegnil nož in ga zasadil očetu v prsi.

Samomor 80letnega starca. V ponedeljek se je obesil v Starem gradu pri Karlovcu kmet Mile Keldič, star 80 let. Ko so šli domači z doma, je odšel stari na kozolec in se obesil. Kečiča so mučile razne bolezni, zlasti revmatizem. Ko je njegova žena Mara, stara 70 let, zagledala mrtvega moža, si je hotela tudi sama končati življenje. V smrt zaradi bolezni. V ponedeljek ponoči se je obesil v Varaždinu bivši mestni uslužbenec Franjo Ferenčak, star 63 let. Dolga leta ga je mučila neozdravljiva bolezen in večkrat je pravil, da si bo končal življenje. Uboj zaradi dekleta. Včeraj zjutraj je bil v Apatinu blizu Sombora ubit 20-letni Gjorgje Ador. Fant je bil na veselici, kjer se je sestal s pekantom Antonom Som-

borcem. Fanta sta se sprla zaradi dekleta. Iz prepria se je razvil pretep, med katerim je Somborac zabolal Adora v hrbet, tako da je obeljal mrtvev. Kmetje ujeti velikoga orla. Na Trebeviču in Jahorini v Bosni orli večkrat napadajo drobnice. V ponedeljek so kmetje našli in ujeli velikoga orla, ko se je spuščal na jaganje. Čes krila meri 2,50 m, teža pa 12 kg. Kmetje so ga prodali v Sarajevu za 50 din.

V nedeljo 23. oktobra 1938 vsi na

Gasilsko tombolo

na V 16 u. Tombola se vrši na trgu pred Gasilskim domom. Glavni dobitki: 10 možkih in ženskih dvokele, kuhinjska oprava i. t. d.

Začetek ob 14. uri. Cena tablic Din 3.— Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

Iz Ljubljane

Novo hotelsko poslopje pred pošto in promet. Plot ob novem hotelskem poslopju je padel in v glavnem je že urejen hodnik. Zda lahko presodimo, koliko se bo izboljšal, odnosno razbremenil promet na križišču pred pošto. Hodnik ob Tyrševi cesti je zda prav tako širok kakor je bil prej, ker novo poslopje ni bolj umaknjeno. Cesta je torej ostala prav tako široka, a tudi hodnik ni razširjen. To velja tudi za Prešernovo ulico. Največja prometna ovira je bil prej vogal starega hotela pred pošto. Pri novem poslopju je vogal zaokrožen, s čimer je postal ovinek preglednejši in hodnik so lahko na vogalu umaknili vsaj za dobrega pol metra, da ne sega tako daleč na križišče. Hodnik sam na sebi se pa zdi kljub temu preozek in vokal bi kazalo posneti nekoliko bolj kakor so ga. Križišče pred pošto bo sicer še znatno razširjeno ob Batovi hiši, a kljub temu bo pretresno predvsem zaradi ozke Prešernove ulice, ki je ne bodo več razširili, ker pošta že stoji v stavbi črti.

Adaptacija lokalov in obnova pročelja. Zda je še vedno tako živahno stavbeno gibanje kakor sredi stavbene sezone. Nekaterih stavbnih del je še celo več kakor sredi sezone. Precej je tudi adaptacij in še vedno obnavljajo pročelja, kar je nekaj nenavadnega za oktober. Ker je bilo v Ljubljani prejšnja leta adaptiranih zelo mnogo trgovskih lokalov skoraj po vsem starejšem mestu, so nekateri mislili, da je lokalov že preveč in da adaptacije ne bodo več potrebne. Toda prav zaradi naraščanja števila modernih trgovskih in pisarniških lokalov je bilo potrebno iz konvencionalnih razlogov začeti obnavljati tudi zastarele lokale. Nekateri lokalni v starejših hišah so na zelo dobrem prostoru, a se primerno ne rentirajo prav zaradi tega, ker ne ustrezajo več povsem dandanašnjim potrebam. Zadanje case adaptirajo dva večja lokalna v hiši na vogalu Tyrševe ceste in Tavčarjeve ulice (K. Prelog) in v hiši Kmetške posojilnice na vogalu Tyrševe ceste in Dalmatinove ulice. Med hišami, ki jim obnavljajo pročelja, je treba omeniti trinadstropno hišo Državne hipotekarne banke na vogalu Tyrševe ceste in Frančiškanske ulice in dvonadstropno hišo na vogalu Ceste 29. oktobra in Emonške ceste (Jelačin).

Mali slovenski violinski virtuozi zavzema prav gotovo eno prvih mest Zagrebčan Zlatko Baloković. Odličien umetnik, poznan po vsem širokem svetu, bo koncertiral v Ljubljani prihajajoči ponedeljek 24. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Na svojem sporedu bo imel dvoje del iz jugoslovske literature in sicer Miloje-

vičjevo sonato v h-molu in Lhotkovo Hrvatsko rapsodijo. Poleg tega igra v prvem delu Vivaldijevo sonato v d-duru, v drugem delu pa nekaj krajših skladb in sicer: Chausson: Poem, Granados: Pesem slavca, De Falla: Španaki ples, in Debussy: Minstrela. Umetnika spremlja na klavirju njegov stalni spremljevalec N. Siuszsy. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice. Prvi oficelni koncert v proslavo 20-letnice našega osvobođenja in zedinjenja bo v ponedeljek 7. novembra. Pevski zbor Glasbene Matice bo prvič javno izvajal najnovejšo škerjančovo delo za soli, zbor in veliki orkester — Zedinjenje. Besedilo sta dva Gradnikova soneta iz njegove zbirke De profundis. Na koncertu sodelujejo 4 solisti, simfonični orkester Ljubljanske filharmonije, dirigira ravnatelj Mirko Polič. O delu samem, ki je eno najpomembnejših del naše glasbene literature sploh, bomo še poročali.

Drustvo »Soča«-matica v Ljubljani. Domača ljudska univerza, ki si je v teku skoraj 20 let pridobila mnogo prijateljev-pokupalcev na rednih sobotnih predavanjih, bo otvorila 22. t. m. (v soboto) ob 20.30 v salonu »Pri levu« 19. sezono. Ta večer proslavi »Soča« 20letnico jugoslovske države s predavanjem predsednika g. dr. Dinka Puca. Sodeluje tudi oddelek pevskega zbora »Sloge« pod vodstvom g. M. Premelca. Vabimo vse Sočane in prijatelje društva, da se polnostevlino udeležijo patriotskega večera. Vstop prost.

Novi »II. začetniški plesni tečaj« za novice-dame in gospode« se otvori jutri v četrtek ob 20. uri v Jenkovi hiši, Kazina. Vpisovanje in informacije tudi za posebne plesne ure istotam vsak dan. Dijaki in dijakinje imajo popust.

Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušnimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

Jugoslavija v naravnih barvah dne 21. t. m. ob 20. v frančiškanski dvorani. Si preskrbite pravčasno vstopnico po 3 din v predprodaji pri »Putniku« na Tyrševi cesti.

Anglesko društvo v Ljubljani opozarja svoje člane na današnji prvi konzervacijski večer s čajem. Večer bo kot običajno v društvenem lokalnu na Kralja Petra trgu 8 ob pol 21.

Smuška telovadba SPD prične drevi ob 19. v telovadnici II. državne realne gimnazije na Poljanski cesti. Prijave se sprejemajo tudi pred telovadbo v telovadnici.

Upravni odbor Priradoslovnega društva najvljudneje vabi člane, da se udeležijo izrednega občnega zbora, ki bo v petek 21. t. m. v balkonski dvorani univerze ob 17.45. Edina točka dnevnega reda: Sprememba pravil.

Pred frančiškansko cerkvijo je zaspal. Snoci ob 19. se je primajal po Marjiniem trgu neki mladenič, ki je krenil naravnost proti vhodnemu stopnišču frančiškanske cerkve, kjer je legel in zasnil. Seveda pa njegovo spanje ni trajalo dolgo, kajti ljudje so se pričeli zgražati in so hitro pozvali stražnika, ki je le s težavo dvignil pijanca ter ga spravil na stražnico.

Pogrešan inkasant. Z doma v Gerbičevi ulici 16 je že 14. t. m. odšel 28 letni inkasant mestne elektrarne France Vrenk. Zmešalo se mu je in si je pred odhodom porezal vse gube na črni zimski sukni, nato pa s kredo označil nove gube na sukni. Pogrešani Vrenk je visoke postave, podgovatnega obraza, črnih, nazaj počesanih las in razgovor. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to javi policiji, odnosno na naslov v Gregorčičevi ulici.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Negotovati zobe pomeni varovati zdravje! Sargov KALODONT proti zobnemu kamnu

Iz Maribora. Usodna igra z vžgalicami. V Rogozi na Dravskem polju je zgorela stanovanjska baraka Stefana Fuksa. Ugotovili so, da sta ogenj zanetila 8-letni Fuksov sin in 6-letna hčerka, ki sta se igrala z vžgalicami. Goreča vžgalica je padla med seno, ki se je vžgalo in hipoma je bila vsa baraka v plamenih. Vlom v avtomobilsko delavnico. Danes ponoči so vdrl vlomilci v avtomobilsko delavnico ing. Fradaua, zastopnika tovarne Opel v Mlinski ulici. Odpeljali so železno blagajno, ki je bila pa prazna. V delavnici so odprli več omaric za orodje, našli pa niso tega, kar so želeli, namreč denarja. Davi so ljudje našli mnogo odnešenih predmetov razmetanih po Mlinski ulici do Drave. Za storilci poizvedujejo. Na kraj vloma je prišel tudi policijski daktiograf Grobin, ki je posnel prstne odtise. Med »panjem okraden, Mesarski pomočnik France K. iz Kozjega je pred glavnim kolodvorom utrujen na klopi zaspal. To je izkoristil spreten tat, ki ga je temeljito preiskal in mu izmaknil vse listine, klobuk in nekaj denarja.

SOKOL. Lutkovno gledališče Ljubljanskega Sokola, ki je svoj oder na novo popopolnoma preuredil otvarja v nedeljo dne 23. t. m. svojo sezijo z veselo čarovniško igro »Gašperček čarovnik«, začetek točno ob 15. uri popoldne (vhod Bielewsova cesta). Na repertoarju so v letošnji seziji popolnoma nova dela, največ prevodi iz česke lutkovne umetnosti: »Avtomobilska princeza«, švanda dudake, »Dva brata«, »Gašperček pilot«, »Lutkovni kabare«. K obilni udeležbi lutkovnih predstav vabimo vse prijatelje lutkovne umetnosti.

MALI OGLASI. Beseda 50 par, davek posebej. Preklic, izjave beseda Din 1.—, davek posebej. Za pisemne odgovore glede mailh oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo. RAZNO. Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din. PRODAM. Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din. JABOLKA. Najfinejših vrst nudi po nizki ceni Ant. Haberman, Ptuj. — Naročila sprejema: Ciril Tušek, Tyrševa 8 (Delavska pekarna). 2440. La OREHI. tanke lupine, 50 kg Din 330.—, jedra I. A. 10 kg Din 240.—, I. A. bosanske suhe češnje zobj 26 kg Din 180.—, vreče 50 kg Din 305.— franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2435. STAJERSKA JABOLKA. veliko zalogo proda po ugodni ceni trgovina Martinc, Tyrševa c. 17. 2436. SLUŽBE. Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din. SAMOSTOJEN TRGOVEC. vsestransko verziran, želi sodelovati kot družabnik pri dobrih idočem podjetju. Ponudbe na upravo lista pod »za male procente«. 2398. 50 PAR ENTLANJE. azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 6.75 din. »Julijana«. Gosposvetska c. 12. POSTELJNE MREŽE. izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic Gregorčičeva ul. 5 (Gradišče). 2250. VRTNE OGRAJE. železobetonske, hitra dobava. Načrte, proračune, vsa stavbna dela pomeni in solidno izvršuje RUDOLF TERCELJ, stavbeno podjetje, pri novi cerkvi v Šiški pri Ljubljani. 2429.

»Moj mož ni mogel verjeti svojim očem!« Pravi, da sem videli za 10 let mlajša. VIDEJI je kakor POGLEJTE, KAKO čudež! to so SEM TO DOSEGLA bile Vladkove besede SEM TO DOSEGLA de. Se pred dvema meseci sem imela brazde in gube na čelu, okrog oči in ust — vesekakor sem imela viden žene v srednjih letih. Danes pa se vse moje znake divjto moji gladki, dekliški koži in čisti polti. Vsak večer uporabljam ročnato hranilo za kožo Tokalon. Ta vsebuje Biocel, presnetični vitalni element mladosti — odkritje slovetega profesorja dunajskega vseučilišča. Čez dan uporabljam kremo Tokalon bele barve, ki napravi kožo čisto in gladko ter odpravi vse zajedalce in razširjene moznice. No. 3843/15-38 RAZPIS. OBČINA ČATEŽ, srez Brežički, razpisuje pragmatično mesto občinskega delovodje. ustrezno čl. 12 uredbe o občinskih uslužbenih. — Šolska izobrazba: štiri razredi srednje ali nje enake strokovne šole z završnim izpitom. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene s listinami po čl. 7. in 8. uredbe o občinskih uslužbenih je vložiti v roku 30 dni po objavi tega razpisa pri podpisani občini. Čatež, dne 25. novembra 1938. Delovodja: Gerdovič s. r. Predsednik: Kolar s. r.

KINO SLOGA TARAS BULJBA. Danes ob 16., 19. in 21. Po istoimenskem Gogoljevem romanu! Najrazvitejša legendarna osebnost ruske književnosti, v kateri je posebej pones in čustvenost kozaka heroja HARRY BAUR, J. PIERRE AUMONT, DANIELLE DARRIEUX.

Makulturni papir preda uprava »Slovenskega Naroda« Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

Zagoneten napad na moravškega kaplana

Domnevni krivec in član družbe, ki je napadla kaplana Ferkulje oproščen zaradi pomanjkanja dokazov o krivdi

Ljubljana, 19. oktobra. Pred sodnikom poedincem okrožnega sodišča je sedel v ponedeljek slušatelj med. fakultete I. 1916. rojeni Slavko Janežič. Z razsodbo proti njemu je bila likvidirana nenavadna afera, ki se je skuhalo lani v marcu in o kateri je bilo toliko govorjenja v Moravčah in v okolici.

Medicinec Slavko Janežič se je samozavestno zagovarjal in trdil, da je nedolžen. Poslušalci v sodni dvorani so se zagledali v obtoženčev lepo negovano glavo s črni lasmi in brado, v njegovo obleko, ki je bila podobna smokingu z mehko srajco brez kravate.

Obtožnica, katero je prebral namestnik državnega tožilca G. Fran Sever, je očitala Janežiču sledeče:

Proti Slavku Janežiču vlaga državno tožilstvo obtožbo, da je bil udeleženec mnogote ljudi, ki se je zbral ali storila s skupnimi močmi nasilje osebi tako, da je dne 8. marca l. 1937. v Moravčah pred 23. uro napadla (mnogota namreč) vrata Zadrúžnega doma, v katerem se je nahajal kaplan Jozef Ferkulj, in ko se je po odstranitvi ovire kaplan Jozef Ferkulj napotil v kaplanijo, začela za njim metati polena. Ko je imel kaplan Ferkulj posla z odpiranjem vrat kaplanije, ker so mu ključavnico prejšnjemu, ga je mnogota dejansko napadla in mu zbilila iz rok električno svetilko, nakar se je kaplan Ferkulj pred napadalci moral skriti v kaplanijo.

Zakrivil je obtoženec s tem prestopke zoper javni red in mir po § 154-1 k. z. in naj se kaznuje po tem kazenskem določilu. (§ 154 določa: Vsak udeleženec mnogote ljudi, ki se zbere in stori s skupnimi močmi nasilje osebam ali poškoduje in opleni tuje stvari, se kaznuje s strogim zaporom.)

Državno tožilstvo je obtožnico proti Janežiču utemeljilo takole:

Dne 8. marca 1937 zvečer okrog 8. ure je šel kaplan Jozef Ferkulj v Zadrúžni dom v Moravčah k učitelji Francki Šušteršič radi razgovora o delu v Prosvetnem društvu. Ko je odhajal okrog 11. ure, je našel vrata zaprta in zunaj zavezana tako, da ovire od notranje strani ni bilo mogoče odstraniti. Ko pa je Stanko Jerman odstranil drog, ki je bil privezan za ključko, je kaplan Ferkulj odšel proti kaplaniji, a so ga med potjo obdolženčevi tovariši napadli, metali za njim polena in mu je nekdo iz obdolženčeve družbe pred vrati kaplanije zbil električno svetilko iz rok, nakar je kaplan Ferkulj bežal in se skril.

Obtoženec zanika, da bi bil sploh kakorkoli udeležen pri napadu na kaplana

Ferkulja in se zagovarja, da je kritičnega večera bil v Zadrúžnem domu pri godbeni vaji in je okrog 10. ure odšel s svojim bratom Petrom domov naravnost spat.

Obtoženčevemu zagovoru pa ni verjeti, ker sta priči Urbanija Ivan in Urbanija Ančka soglasno izpovedali, da jima je osumljenec sam pripovedoval, da se je hotel nad kaplanom maščevati in je zato obtoženčeva družba zavezala vrata Zadrúžnega doma in je nato čakala, da bi prišel kaplan Ferkulj skozi okno in bi ga pretepli. Ko je Stanko Jerman vrata odprl, so kaplana podili proti kaplaniji in ga napadli, kakor že opisano.

Dalje je slišala priča Marija Peterc, da je kritično noč nekdo lomil planke pri njeni hišni ograji in jih metal za nekom, nakar je več moških steklo za nekom. Priča Antonija Šušteršič pa je izpovedala, da je kritičnega večera dobila obtoženca pred sobnimi vrati svoje sestre učitelje Francke Šušteršič v Zadrúžnem domu in jo je obtoženec vprašal: Kajne, Ferkulja je noči? ter se je nato odstranil.

Upravičen sum, da je obtoženec pri napadu na Ferkuljo sodeloval, podkrepljuje dejstvo, da je obtoženec Francki in Antoniji Šušteršič izjavil, da se bo maščeval, ker je Francka Šušteršič odklonila njegovo ljubezensko ponudbo. Priča Peter Janežič ml. sicer izpoveduje, da je odšel z obtoženecem kritičnega večera iz Zadrúžnega doma skupaj domov spat in da se ni obtoženec nikamor odstranil, a priča Janežič Peter je obtoženčev brat in govori v bratovo korist.

Sodnik je zaslišal devet prič, med temi tudi kaplana Ferkulja. Večina prič je izpovedala razbremenilno za medicineca Janežiča, ki ga je branil dr. Tomšič. Sodnik Jože Kokalj je izrekel oprostilo sodbo po § 280 k. p., ker ni bilo dokazov za krivdo glede delikta, ki ga je obtožnica očitala Janežiču.

OTROKA JE POVOZIL

Šofer Kazimir B. iz Ljubljane je bil obsojen na mesec dni zapora pogojno za dve leti, ker je dne 20. aprila na Šmartinski cesti tako neprevidno in naglo vozil, da ni mogel ob pravem času avta ustaviti ter je podrl dečka Alfreda Otrina in ob robu ceste še Franca Držaniča. Otrin je zadobil težje poškodbe po glavi, Držanič pa samo odrgnine po telesu. Šofer se je zagovarjal, da je Otrin stekel čez cesto in s tem zakrivil nesrečo, a sodnik je verjel pričam, ki so dogodek opazovale in izpovedale obremenilno za šoferja.

ga zavoda v parku Ueno je pokopališče za živali, ki umro med zdravljenjem ali pa v poskušne svrhe. Japonci časti in molijo za vse, kar je bilo kdaj človeštvu koristno. V Osaki živi Japonci, ki imajo veliko trgovino z mrčesom. Njemu love nalašč v ta namen najeti ljudje mrčes, ki ga pripravljajo za ribolov, za muzeje in za druge svrhe, pri tem pa dobro služijo. V zahvalo naroči vsako leto za svoje muhe in druge vrste mrčesa službo božjo, ki ji prisostvujejo celo zastopniki oblasti. Omenili smo že, da pokopavajo Japonci

ci tudi lutke. Zdaj je to samo še šolski običaj. Ob določenem dnevu prirejajo otroci pogrebe svojih razbitih lutk. Ta običaj je imel prvotno globlji pomen. V slavnih višinskih časih na Japonskem cesar Saunin ni hotel, da bi bili modri možje prezgodaj zapisani smrti in zato je ukazal pokopavati namestu njih velike lutke. Tako je nastal na Japonskem običaj pokopavati tudi razbite lutke. V tem svetu, ki se nam zdijo na prvi pogled tako nerazumljiv, ima vsaka stvar svoj globoki pomen.

Švedska 249, Italija 188, Danska 168, Kijajska 144, Belgija 125, Norveška 105, Bolgarija 110. Vse druge države manj kot 100 bank.

Radiobrojavní višinomér

Ameriška elektrarnaška družba je pripravila izum radiobrojavnega višinomera, ki sproti beleži višino letala nad zemljo. Take višinomere dobi zdaj vsa letala družbe United Air Lines, pozneje jih pa dobi na razpolago vsa ameriška letalska industrija.

Iz Trbovelj

Nogometna tekma. V nedeljo popoldne sta nastopila v ostri borbi SK Amater in reprezentanca II. razreda iz Trbovelj. To tekmo je odredil LNP za podsvetni sporni dan. SK Amater je zmagal z lepim rezultatom 5:0, kar pričča, da tehnično še vedno visoko nadkraljuje vse ostale klube v revirjih. Moštvo SK Amaterja je sicer nastopilo v precej spremenjeni postavi, kljub temu pa je tehnično nadkraljevalo nasprotnika. SK Amater je imel ves čas tekme situacijo krepko v rokah, tako da nasprotnik ni mogel izbiti niti najmanjšega uspeha, četudi je bila reprezentanca, ki so jo tvorili tukajšnji klubi DASK, Retje in SK Trbovlje, dobro sestavljena. Moštvo reprezentance pa se je na vsakem koraku poznalo, da le malo trenirajo, kajti drugače bi poraz, kakršnega so doživeli, ne bil mogoč. Tekmo je vodil ss. G. Dorcec strogo in objektivno. — Zadnje čase se opaža, da nogometni pokret v naši dolini naglo peša. Ni več med sportno mladino one vneine in borbenosti, kakor jo je kazala še lani in prejšnja leta. Ne mislimo take borbenosti, kakršno smo že večkrat grajali, pač pa res prave idealne in res sportne borbenosti, katere namen je, da se igralcem da pogum in jih spodbudi k svežemu elanu za uspeh in napredek sportne misli. Očividno velik del naše mladine ne pojmuje pravilno prave sportne ideje, kajti sicer bi se je večjo vneino in ljubeznijo oprijela. Treba bi bilo mladini pravilno pojasniti pravi, plemeniti namen sportnega pokreta in v ta namen bi se morala prirejati od časa do časa razna predavanja in diskusije, na katerih bi sportni in telesno vzgojni strokovnjaki pojasnjevali naši mladini namene in cilje sportnih gibanj, zlasti pa koristil sporta za zdravje naroda. V velikih kulturnih državah so široko plašč naroda prav dobro poučene o koristih, ki jih nudi zdravno sportno udejstvovanje mladine za narod, a pri nas mnogi sicer borbeni in vneti sportniki niti ne vedo za pravi smisel sportnega gibanja. Treba je torej najprej sportnike vzgojiti, nato naraščaj pridobiti in ne napolniti tudi ljudske množice o sportni ideji pravilno poučiti, nato bomo šele lahko govorili o krepkem razvoju in trdnosti naših sportnih pokretov, vse dotlej, dokler tega ne storimo, pa pomeni pri nas sport le provizorij, ki vsak čas lahko izhira, ker ne bazira na zdravi podlagi, ki jo lahko ustvari edino sistematična priprava sportne organizacije.

Zračni napad, ki je bil v nedeljo popoldne tudi na nas dolino, ni lahko zahteval v primeru resničnosti velike žrtve. Četudi je bila reševalna služba in protizračna obramba docela na mestu, se na drugi strani prebivalstvo še vedno ne zaveda važnosti tega vaja. Ko je bil dan znak vzvzaba in so kmalu nato pribrela z zapada nad našo dolino tri letala, se mnogi niso prav nič zmenili za to »nevarnost« in so mirno šli svojo pot po cestah, potih in drugod. Treba bo resnega svarila na račun take lahkomišelnosti, ki je utegne nekdo hudo maščevati nad posamezniki, kar seveda ne želimo, toda treba se je že danes resno zamisliti, kaj bi bilo, če bi nekdo napočil ta strašni trenutek resničnosti in nas našel nepripravljene in lahkomiselne.

Iz Ormoža

Nova združna vinska klet v Ormožu. Oni dan je bila v Ormožu dograjena velika združna klet, ki se odlikuje z vsemi modernimi napravami. Klet je last kletarske zadruge, ki obstoja že nad 40 let in ima okoli 600 članov. H gradnji kleti sta prispevala banovina in kmetijski ministarstvo. Tvrška Milovič Peter iz Maribora je dobavila betonske cisterne, obložene s steklom. V te cisterne se lahko natoči 3.500 hektolitrov vina. Ta klet bo velikega pomena za vse ormoški vinarški okoliš, saj bodo vinogradniki zdaj mnogo lažje vnovčili svoje vino.

Pričela se je trgatve. Pretekli teden se je pri nas skoraj povsod pričela trgatve, ki zapoljuje mnogo delavcev-brentačev in obračev. Pridetek je zelo dober. Povprečno ima 18 stopinj, ponekod še več. Sortirano grozdje bodo trkali kasneje, da bo imel do 20 stopinj. Ker je kisline izredno malo, bodo vina sladka. Sladkorja povečini ne bo potreba prisaevati, kar bo strošne precej zmanjšalo. Povpraševanje po moštu odnosno vino bo precejšnje, obetajo se dobre kupčije.

Ljubezen moža železnih živcev

Eddy Hoover, ki je ukrotil tolovaja Dillingerja, se bo poročil s kraljico jazza Ginger Rogersovo

Ne samo Amerika, temveč ves svet pozna šefa slavnih G-menov, sovražnika ameriških tolovajev številka 1, kakor naziva ameriški zločinski svet Eddy Hoover. On je ukrotil Dillingerja in več nevarnih razbojniških tolpe. Hoover dela noč in dan. Ko je nedavno pojasnil težak zločin, se je onesvestil, ker je štiri noči zapored prečul. V njem vidijo Američani najboljšje jamstvo, da bodo tolovaji končno ukroteni. Zadeva, ki se je loti Hoover, je gotovo kmalu z uspehom pojasnjena. Zato je zanimivo presenečenje ameriške javnosti, ko je zvedela, da se namerava Hoover oženiti. Mož železnih živcev pozna tudi čuvstva.

nočnem lokalu na Broadway, potem je pa odšla v Hollywood in tam je napravila kariero, kakor Joan Crawfordova, ki je tudi začela kot plesalka. Rogersova je pa ostala plesu zvesta in še zdaj kraljica moderne plesa, dočim se je Crawfordova izneverila plesni in posvetila filmisti umetnosti.

Rogersova se bo omožila že tretjič, čeprav je stara šele 27 let. Njen prvi mož je bil newyorški igralec Jack Pepper. Ta zakon pa ni trajal dolgo. V Hollywoodu se je Rogersova omožila z mladim igralcem Ben Ayresom, ki je igral glavno vlogo v filmu »Na zapadu nič novega«. Pred dvema letoma se je pa dal ločiti in Rogersova je našla tretjega moža. Hoover bo imel pa malo časa za svojo ženo. Na tem se je razbila tudi njegova prva zakonska zveza, in prav zdaj, ko se mu je posrečilo pojasniti eno največjih »vohunskih afer«, je utegnil misliti tudi na ljubezen.

Radio in gramofon v eni roki

Ena največjih ameriških radijskih družb »Columbia Broadcasting System« je storila oni dan edinstven korak v zgodovini ameriškega radija. Kupila je namreč podjetje »American Record Corporation«, ki izdeluje svetovno znane gramofonske plošče »Columbia«, »Brunswick« in »Vocalion«. S tem je dobila v roke mnogo gramofonskih ateljejev v raznih ameriških mestih, dve veliki tvornici, dragocene zveze z evropskimi gramofonskimi tvornicami ter neposredno udeležbo in kontrolo nad mnogimi izdelovalnicami gramofonov.

Ta zveza radija s proizvodnjo gramofonskih plošč bo gotovo imela dalekosežne posledice, saj ni dvoma, da bo rabila družba Columbia Broadcasting System v bodoče gramofonske plošče za propagando svojih pred mikrofonom nastopajočih umetnikov, pa naj gre za pevce, orkestre ali druge umetnike. Obenem bo lahko bolje izkoristila svoje umetniške moči, ker ne bodo nastopali več v radiu, temveč tudi za gramofonske plošče. Tako bosta pridobila radio in gramofonska plošča.

Druga med največjimi radijskimi družbami The National Broadcasting Corporation je že dolga leta v tesnih stikih z gramofonsko družbo Victor (v Evropi His Masters Voice). Toda to se tiče bolj finančne strani, kakor tesnega sodelovanja v umetnosti. Korak družbe Columbia Broadcasting System je torej novost in morda tudi začetni znak tega, da bodo vse panoge reproducirane glasbe v bodoče združene v težko celoto. Izkazalo se je, da so imeli prav tisti, ki so trdili, da radio ni sovražnik gramofonske plošče, temveč nasprotnik, da morata radio in gramofon čim tesneje sodelovati.

V letalo je treščilo

Tragična nesreča se je pripetila nedavno v bližini vasi Dorrington pri mestu Sleaford v Angliji. Angloško vojaško letalo je zašlo v nevihto in pilot se je hotel hitro spustiti na zemljo. Bil je še tri metre od tal, ko je nenkrat treščilo v letalo. Strela je zadržila po krilih in zadelo pilota, ki je bil takoj mrtev. Njegov spremljevalec, poročnik angleškega letalstva, je bil še toliko prisrben, da je zapri dovod plina in tako preprečil požar. V naslednjem trenutku je letalo treščilo na tla in poročnik je bil težko ranjen.

Na svetu je 19.759 bank

Društvo narodov je izdalo zanimivo statistiko, ki prvič obsega tudi vse banke sveta. Na svetu je zdaj 19.759 bank brez hranilnic in Narodnih bank. Amerika sama ima 15.000 bank. Takoj za Ameriko je Rumunija, ki jih ima 893, Jugoslavija jih ima 610, Japonska 466, Madžarska 421,

Dillinger

Ta vest je bila tem presenetljivejša, ko je javnost zvedela, da je Hooverova nevesta plavalasa Ginger Rogersova, dolgoletna partnerica F. Astaira, kraljica jazza, brez konkurence. Zaljubenca bi ne bila Američana, če bi se ne bila našla pri razvozljanju zločina. Pred dobrim letom, ko je šel slajni film Ginger Rogersove »Ali bomo peljali?« po vsem svetu, je dobila plesalka med množico najrazličnejših pisem svojih čestilcev in čestilk tudi izsiljevalno pismo. Nekli mladenič, ki je priložil pismu celo svojo sliko, ji je pisal: Pošljite mi takoj 50.000 dolarjev, ogledjte si dobro sliko moža, ki zahteva od vas ta denar. Če denarja ne dobim, boste najbrž že čez teden dni mrtva.

Rogersova se je pismu smejala, toda čez teden dni je prišlo drugo: Jutri boste mrtva. Če bom končal potem svoje življenje na električnem stolpu, se bo vam po moji smrti prikazoval moj duh, dokler ne zblaznite. Tedaj se je jela Rogersova bati. Obrnila se je na policijo, ki jo je napotila na zbor G-menov. Zadevo je vzel v roke sam Hoover in čez nekaj dni je aretiral v Chicagu 18 letnega šla Johna Bizasa. Policija je našla pri njem orožje in fant je izjavil, da bi bil Rogersovo ubil. Tako je Hoover rešil življenje kraljice jazza in ni čuda, da se je potem njegovo srce vnelo zanj.

Kdo bi verjel, da je bila lepa in nadarjena plesalka nekot učiteljica v Texasu? V podeželskem mestu je poučevala otroke siromašnih poljskih delavcev. In poklic se ji je zdel dolgočasen. Kot pristna hči Texasa je imela rdeče lase in ni bila posebno lepa. Nekega dne so priredili v mestu tekmo v čarštonu in prvo nagrado si je priborila učiteljica Rogersova. Kmalu si je priborila plesno prvenstvo vsega Texasa. To je bil začetek njene kariere. Potem je pustila šolo in sklenila postati plesalka. Rdeči lasje so jo ovirali. Toda ta ovira se je dala lahko odstraniti. Rogersova je dobila lase platinastega odtenka. Najprej je nastopala v elegantnem

Japonci molijo za živalske duše

Japonci molijo tudi za duše mrtvih živali in vseh živih bitij — Spomenik ostrigam

Kakor vsako leto, so tudi letos v juliju Japonci proslavili veliki praznik mrtvih O-bon. V teh dneh se Japonci ne spominjajo samo umrlih rodbinskih članov, temveč tudi mrtvih mačk, psov, ptic ter celo polomljenih punčk in zlomljenih igel. Trikrat v letu se Japonci spominjajo vsega, kar je umrlo in sicer zgodaj spomladaj, ko razcvete prvo cvetje in ko se zima umika toplemu solncu, v juliju, ko je vse v polnem razmahu in v pozni jeseni, ko se pripravljata narava na zimsko spanje. V tem času prihajajo po veri Japoncev duše umrlih než nebesko reko na drugi breg v raj zapada, da si poiščejo tam nova bivališča za prihodnje mesece. V tem času so mrtvi blizu živim. Svečanost trajajo vedno po tri dni. Mrtvi lahko vidijo hiše, kjer so živeli in za kratek čas se lahko celo vrnejo na kraj, ki jim je bil v življenju najljubši. Zato ni čuda, da si živi prizadevajo napraviti mrtvim čim večje veselje.

Po žalnih obredih na pokopališčih odidejo ljudje v Sashin-ji ali Morimachi na veliko živalsko pokopališče, kjer molijo z duhovščino tudi za duše mrtvih živali in njihovo srečo na onem svetu. Razen pokopališč vzdržujejo duhovniki tudi budhiistično svetišče. Zažiga se kadilo in ljudje

se ustavljajo pred visokimi belimi letvam, s katerimi so označen: grobovi psov, mačk ali ptic. Na letvah so napisana imena živali, imena njihovih bivših lastnikov in lep stih ali nekaj nežnih besed.

To pa še ni vse. Procesije pobožnih Japoncev se napotijo tudi na polje, kjer molijo ljudje za žuželke, hrošče, kobilice itd., skratka za vsa živa bitja, ki niso pokopana v zemlji. Nobeni običaji in obredi ne kažejo tako lepo, kakor tesno je Japonec povezan z naravo, kakor prazniki vsega mrtvega. Ob koncu procesije kretno še na pokopališče, kjer so pokopane lutke, nekot prebujene k življenju, ki pa so se razbile in postale brez pomena. Najpobožnejši Japonci še vedno molijo tudi za zlomljene igle, ker so tudi te koristile človeku. In večkrat so boljše poznale pravo pot pri šivanju, kakor pa roka, ki jih je držala.

Na Japonskem imajo tudi več spomenikov in svetišč, posvečenih ostrigam. V Morimachi na otoku Kōkaido stoji krasen spomenik, posvečen dušam slanihok, ki jih ujamejo vsako leto okrog severnih otokov Nippona ogromne količine. Rezbarji slovinovine molijo za pokoj duš slonov, ki so morali umreti, da so oni dobili material za svoje delo. V bližini velikega veterinarske-

GEORGES OHNET: SERGEJ PANIN ROMAN

— Nimam se česa bati in zato tudi nimam kaj povedati, — je dejala mlada žena.
— Ničesar? — je silila gospa v njo.
— Ničesar, — je ponovila Ivanka, — ničesar. Gospa Desvarennesova se je še enkrat ozrla na svojo pohčerjenko, prizadevajoč si pogledati ji v dno duše. Videla jo je pa zakrknjeno.
— Dobro torej, — je dejala in stopila k vratom.
— Vi odhajate? — je vprašala Ivanka in ji nastavila čelo v poljub.
— Da!... Zbogom, — je odgovorila gospa in jo hladno poljubila na čelo.
Ne da bi se ozrla je odšla Ivanka v salon. V naslednjem trenutku je vstopil v svoj kabinet Cayrol v svoji popotni obleki, za njim pa je prihajal Peter.
— No, pripravljem sem, — je dejal bankir gospe Desvarennesovi. — Ali nimate zamke nobenih novih naročil? Ali bi mi hoteli še kaj povedati?
— O, da, — je odgovorila gospa Desvarennesova kratko in s takim glasom, da je Cayrol kar zdrhtel.
—No, povejte hitro, ker imam malo časa, vlak pa nikogar ne čaka, kakor veste.

— Nikamor ne odpotujete!
— Kaj? Saj gre za vaše koristi! — je vzkliknil Cayrol presenečeno.
— Tu gre za vašo čast! — je vzkliknila gospa na ves glas.
— Za mojo čast? — je ponovil Cayrol in planil pri teh besedah pokonci. — Gospa, ali veste kaj govorite?
— A, vi, — je odgovorila gospa Desvarennesova, — vi ste menda pozabili na to, kaj sem vam obljubila. Zavezala sem se, da vas bom sama opozorila na nevarnost, čim vam bo preti.
— No, torej? — je vprašal Cayrol presenečeno.
— No, torej, izpolniti hočem svojo obljubo. Če hočete spoznati svojega tekmeča, pridite nočoj v svoje stanovanje.
Cayrol je bolesto zastokal...
— Moj tekmeč v mojem stanovanju? Ivanka da bi bila kriva? Ali veste, da bi oba ubil, če bi bilo to res?
— Ravnajte po svoji vesti, — je dejala gospa Desvarennesova, — jaz sem po svoji ravnala.
— Nem od groze je Peter prisostvoval temu kratkemu prizoru. Otresel se je otopenosti in stopil h gospe Desvarennesovi.
— Gospa, — je dejal, — to je strašno, kar dočenjate.
— Kaj je strašno? Zakaj? Ta mož bo ravnal prav kakor sem ravnala prav jaz. Njemu jemljejo ženo, kakor ubijajo meni hčer. Razen tega pa kradejo meni še čast. Braniva se! Gorje tistima, ki sta zagrešila zločin!

Cayrol, ki se je bil sesedel na stol, kakor da ga je zadel strela z jasnega, je buljil z očmi, ne da bi mogel spraviti iz sebe le besedico. Bil je ves obupan. Besede gospe Desvarennesove so se mu vračale v dušo liki zločivci odmev. Sam si je v duhu ponavljal strašno misel, ki je ni mogel pregnati in ki ga je glodala:
— Njen ljubček pride nočoj v vaše stanovanje. Čutil je, da mora zblazneti. Bal se je, da ne bo imel več časa, da bi se osvetil. Planil je pokonci, zatulil od bolesti in obstal ves iz sebe.
— Pozor! — je dejal Peter, — tvoja žena prihaja.
Cayrol je zrl na bližajočo se Ivanka. Vroče solze so mu zalile oči in zasepetal je:
— Ona! S tem čistim pogledom, s tem čistim čelom! Je-li to mogoče?
Z obupno kretno se je poslovil od Petra in gospe Desvarennesove, ki sta odhajala, potem pa je napel vse sile, se premagal in stopil Ivanka naproti.
— Odhajate? — je vprašala mlada žena. — Ali veste, da je že skrajni čas?
Cayrol je zdrhtel. Zdelo se je, da si želi, da bi bil že z doma.
— Lahko še malo ostanem pri vas, — je dejal z drhtečim glasom. — Tako težko mi je pri sru. Ivanka, da moram odpotovati sam. Prvič odkar sva poročena, vam zapuščam. Kmalu se naši gostje razidejo... Lepo vas prosim, odpotujte z menoj... Ivanka se je nasmehnila:
— Saj vidite, da sem v plesni obleki.

— Zvečer, na dan najine poroke, sem te tudi tako odpeljal iz Cernaya, — je ugovarjal Cayrol. — Zavij se v svoj kožuh in pojdi. Doprinesi mi ta dokaz ljubezni, saj ga zaslužim. Saj nisem slab človek... In tako te ljubim!
Ivanka je namršila obrvi. To prigovarjanje jo je dražilo.
— To so otročarije, — je dejala, — saj se po-jutrišnjem vrnete... In pa, tako sem utrujena. Imejte usmiljenje z menoj...
— Vi odklanjate? — je vprašal Cayrol resno in mrko.
Ivanka je z belo roko pobožala svojega moža po obrazu.
— Ne zapuščajte me jezen, saj me sploh ne boste pogrešali, — je dejala veselo. — Vso pot boste spali. Na svidenje!
Cayrol jo je poljubil in dejal zamolklo:
— Zbogom!
In odšel je.
Ivanka je nekaj časa nepremično stala in prisluškovala. Obraz se ji je zjasnil. Zaslišala je pred hišo drdranje kočije, s katero se je odpeljal njen mož. Zadolvoljno si je oddahnila in zasepetala:
— Končno!
XX.
V svoji sobi, polni omamnih vonjav, se je Ivanka preoblačila. Slekla je plesno obleko in oblekla domačo iz orientalskega blaga, okrašeno s krasnimi svilenimi rožami.